

Молода Україна

журнал української демократичної молоді

РІК ВИДАННЯ XXIII

ЛИСТОПАД — 1973 — NOVEMBER

Ч. 217

ТОРОНТО

НЬЮ-ЙОРК

НАШІ ПРЕДСТАВНИЦТВА:

В Канаді:

B. Yaremchenko,
28 Frontenac Rd.
London, Ontario

Leo Lupul
130 Pilkington St.
Thorold, Ont. L2V 1B4

Victor Zwetkow
6465 — 43 Ave., Apt. 1
Montreal 410, Que.

В США:

Головний представник
Alex Konowal,
811 S. Roosevelt Ave.,
Arlington Heights, Ill. 60005

Iw. Ivahnenko,
72 Feather Bed Ln.
Hopewell, N. J., 08525

Iw. Hrynko,
416 Maple Ave.
Philadelphia, Pa., 19116

L. Jemetz,
2941 Amboy Road,
Warners, N. Y., 13164

W. Ponomarenko,
5802 Vandalia Ave. S. W.
Cleveland, Ohio, 44144

У Зах. Німеччині:

Mychajlo Ihnatenko,
2. Hamburg — Wandsbek,
Lesserstr. — 225
West Germany

В Англії:

A. Bondarenko,
78 Kensington Park Rd.,
London W. 11, — England

В Австралії:

S. Krywolap,
Box 1586 M,
G. P. O. Adelaide,
S. Australia.

МОЛОДА УКРАЇНА

Видає Центральний Комітет
Об'єднання Демократичної
Української Молоді

Голова ЦК: Ю. КРИВОЛАП

Редагує Колегія.

Адреса ЦК ОДУМ-у:

O. D. U. M.

221 Edridge Way
Catonsville, Md. 21228, U.S.A.

MOLODA UKRAINA

A Ukrainian Monthly Magazine.
Published by the Central Committee
of the Ukrainian Democratic Youth
Association.

In USA — Association of American
Youth of Ukrainian Descent.

President: G. KRYWOLAP

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

Річна передплата — 12 чисел

У С.Ш.А., у Канаді і в Україні	6.00	доларів
Ціна одного примірника:	60	центів
В Австралії	4.00	дол. (австрал.)
Ціна одного примірника:	40	центів
В Англії і Німеччині	4.00	дол. (америк.)
Ціна одного примірника:	40	центів (америк.)
В усіх інших країнах Європи	3.00	дол. (америк.)
Ціна одного примірника:	30	центів (америк.)
В усіх країнах Південної Америки	2.50	дол. (америк.)
Ціна одного примірника:	25	центів (америк.)

Зазначене число після прізвища передплатника означає остан-
нє число журналу, за яке заплачено передплату.

За зміну адреси просимо прислати поштові значки або інтерна-
ціональні купони (International coupon) на суму 25 канадійських
центів.

Редакція не приймає матеріалів без підпису автора і застерігає
за собою право скорочувати статті і правити мову; рукописів
не повертає.

Статті, підписані прізвищем або ініціалами автора, не завжди
відповідають поглядам редакції.

Листування з редакцією та адміністрацією просимо слати:

Box 40, Postal Station "M", Toronto, Ontario, M6S 4T2, Canada
MOLODA UKRAINA,

У ЦЬОМУ ЧИСЛІ ЧИТАЙТЕ: Г. Черинь — Поезії. Наукове Т-во ім.
Шевченка у Львові. Д. Струк — Проблема збереження укр. мови у
молодому поколінні. В. Голуб — Поет-мандрівник. П. Кононенко —
Хто має рацію. А. Галан — Чи не перехвалили О. Гончара? І. Мака-
рик — Біографічний довідник про українців Півн. Америки. А. Вері-
га — Чи бути укр. мові серед нашої молоді? З Одумівського життя
і Родинна хроніка. Д. Нитченко — Талановиті сестри. О. Пошиваник
— Справді треба більше уваги. Сторінка Юн. ОДУМ-у.

На обкладинці: М. Грушевський, голова Наукового Товариства
ім. Шевченка від 1897 до 1913 р.р.

Ганна ЧЕРІНЬ

ДО БОГА

Вище у всесвіт якомога
Прагне відважна людина...
Так, як до Батька від сина,
Далека дорога до Бога.

Блукаємо в синім просторі
По хмарнім ряснім пасовищі...
Ні сонце,
 ні місяць,
 ні зорі
Від того не стали нам ближчі.

Внизу лябіринтом дорога,
І люди нікчемно-малі...
На небі шукаємо Бога,
А Він же між нас,
 на землі.

Хмари із наципаної вати —
Ціле небо ними зрана вбрано...
Їх до рани можна прикладати,
До такої, як у мене рана...

Може би позбутись можна скрути,
Як прикласти марлю ніжнохмарну...
Та ніхто не здатний їх торкнути,
Хоч і намагаються намарно.

Хоч із небом все земне суміжне,
Та не все дісталось нам у дар...
Не для нас цілюще чудо ніжне
Безмікробних білосніжних хмар.

І торкнутись хмарної омани
Теж не пощасливиться мені...
І тому лікують наші рани
Нам залізом лікарі земні.

РІВНОВАГА

Палахкотінням багряних багать
Горить над горизонтом надвечір'я,
І хмари впрост до сонечка летять,
Розправивши своє рожеве пір'я.

Рожевою зробилася блакить:
Це день і ніч святкують перемир'я.
На стале місце, як закон велить,
Виходить кожне у свій час сузір'я.

У всесвіті тримають рівновагу
Світила всі: великі і малі.
Але гармонії, в газарді змагу,
Знайти не можуть люди на землі.

МІСЯЦЬ

Мандрували синіми морями
Ми на крилах, навзамін вітрил,
І котився місяць вслід за нами
В супроводі зоряних світил.

Ця спокійна, лагідна стихія,
Що зі мною рушила в політ,
Це ж моя дівоча давня мрія,
Спогади зелених юних літ.

Місяченьку мій,
 мене пізнав ти?
Я тебе й тепер люблю щосили!
І дарма, що дерзкі астронавти
На твою незайманість ступили...

Місяченьку, володарю неба,
Ти чудовий у нічній імлі!
Та волю мріяти про тебе
Із моїм коханням на землі.

Добре мати крила при потребі,
Хоч сталеві, та міцні докраю...
Що ж, тепер я побувала в небі —
Та на нього землю не змінюю.

ПРОЩАННЯ З НЕБОМ

Скінчився рейс. Скидаймо пояси...
Та не звільняє серце пояс болю...
Прощай,

 країно волі і краси —
Пора
 в земну вернутися неволю.

Обов'язків земних незрима сіть
Покриє радощі мої й жалі...
Та неба необмежену блакить
Щоранку я вітатиму з землі.

Я білих хмар завітчані сади
Не раз побачу в сновидіннях милих...
А після смерті полечу туди
На власних крилах.

Із збірки "Небесні вірші", 1973

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМЕНІ ШЕВЧЕНКА У ЛЬВОВІ

Цього року українці у вільному світі відзначають ювілей Наукового Товариства ім. Т. Шевченка, створеного 100 років тому з метою плекання української науки, незалежної від контролю окупантів України.

Впродовж ста років українські науковці правдиво висвітлювали історію і розвиток культури і науки в Україні і тим пробуджували національну свідомість народу, підготовляли його до здобуття державної незалежності своєї країни. Наукове Т-во ім. Шевченка провадило копітку, але колосальної ваги працю у всіх галузях українського життя. Наші науковці, віддані сини нашого народу, очищали нашу історію і культуру від намулу ворожої брехні і дезорієнтації чужинецьких професорів та політиків. Їхнім девізом була правда і вони закріпили її на сторінках півтори тисячі томів, виданих протягом ста років.

Сто років інтенсивної праці часом в невимовно важких моральних і матеріальних умовах. І не зважаючи на всі перешкоди: урядові заборони, інертність і малу заінтересованість нашого громадянства в науці, війни, руїну, поневірвання по чужих країнах НТШ досягло блискучих наслідків: велика кількість обробленого і виданого матеріалу, організація видавництва з різних галузей науки, воно посіло поважне місце серед наукових інституцій слов'янських народів, стало огнищем української національної культури.

Щоб уявити собі ті умови, в яких доводилося працювати науковцям НТШ і належно оцінити його працю, треба знати історію заснування і розвитку товариства. Про це написав Д. Дорошенко у своїй статті "Наукове Товариство імені Шевченка у Львові", вміщеній в журналі "Україна" ч. 3, 1907 р.

**

"Думка заснувати постійну інституцію, яка дбала би про розвиток українського письменства, виникла серед українців російських на початку 70 років. Тоді вже ясно зазначилась політика російського уряду, направлена проти українського культурно-національного руху. Починаючи вже з середини 60 років, центр українського національного життя почав пересуватись з-над берегів Дніпра — до Львова, і що далі, то все більше виявлялась потреба заснувати український "кіш" в Галичині для того, щоб спільними силами галицьких і російських українців запалити огнище національної культури, яке б по змозі розпросторовало свій вплив і на Україну російську. В цілком певній формі ця ідея настигла серед гурту українських патріотів Полтави, де були зібрані й гроші для реального здійснення проєкту — 8.000 рублів. До цього гурту належали: Ол. Кониський, Елис. Милорадович, І. Пильчиків, М. Жученко та ін. У виробленні статуту інституції, яка мала

називатись Товариством імені Шевченка, приймав участь, між іншим, і М. Драгоманов. Цей статут був затверджений австрійським урядом у 1873 році, і "Товариство імені Шевченка" почало з цього року формально існувати. На зібрані гроші було закуплено у Львові друкарню, як перший крок до реалізації завдань товариства: "вспомогати розвою малоруської словесности". Товариство почало існувати у формі тісно-замкненої корпорації, в якій, щоб охоронити себе од небажаних елементів, було поставлено дуже високу членську вкладку — 100 корон. Першим головою товариства обрано одного з видатніших галицьких народовців — К. Сушкевича. Вийшло так, що товариство опинилось виключно в руках галичан народовецького напрямку і не тільки не придбало собі якого-небудь всеукраїнського характеру, але й взагалі не проявило жодної активності в громадському житті. Існування його було дуже непомітне, а своє завдання щодо сприяння розвитку українського письменства виконувало воно тим способом, що друкувало в своїй друкарні за дешеvu ціну видання народовецької партії, зрідка випускаючи власні видання (найцінніше з них — праця проф. Ом. Огоновського "Studien auf dem Gebiete der ruthenischen Sprache" та його ж чотиритомова "Історія літератури руської"). З 1885 року Товариство прийняло на себе видання літературного журналу "Зоря", який з початку 90 років придбав собі всеукраїнський характер і навіть заповнявся сливе виключно творами українців з Росії. Це було найбільшою заслугою "Товариства імені Шевченка" для українського письменства.

Розвиток українського руху з початком 90-их років, його деяке оживлення в Росії після гнітючої реакції 80-их років примусило знову звернути увагу українських діячів на товариство імені Шевченка. Знов таки за приводом українців з Росії, почала ширитись думка про потребу реформи товариства на основі більшої демократизації його і з наданням йому характеру товариства наукового. Пропагатором цієї ідеї в Росії явився Ол. Кониський, а в Галичині — Ол. Барвінський. У 1892 році реформа була переведена в життя. Товариство здобуло новий устав і почало зватись "Науковим Товариством імені Шевченка". Членську вкладку знижено до 12 корон. Поділено товариство на секції для більш інтенсивної наукової роботи, і постановлено видавати журнал "Записки Наукового Товариства імені Шевченка".

Перші роки існування товариства після реформи не виправдали цілком надій, які покладались ініціаторами тієї реформи. Хоча спочатку обіцяло участь своїми науковими працями у виданнях товариства чимало видатних українських учених, але — говорить проф. Грушевський — "обставини поневоленої України показали сильнішими від цих обіцянок: дуже небагато додержало своєї обіцянки й взяло участь в заснованому жур-

налі. Ще менше було таких, що не скінчили своєї участі в нім з першою статтею..." (Записки, 1906, т. I, ст. 5). Дуже скоро прийшлося переконатися, що в тодішніх цензурних і всяких інших обставинах було б чистою ілюзією покладатися на поміч великої "соборної України"; що наукова робота, коли хоче йти, мусить опертися на місцеві сили. Старання в цім напрямі не були даремні. Коли участь України російської зіставалася випадковою й уривковою, то на місці, у Львові, організувалася громада людей, не багатих числом, але сильних духом, вірою в будучність свого народу й любов'ю до нього; що сміло підставила свої плечі під тягар української наукової роботи й двигнула його з незломним наміром — донести до часу розкріпачення України, щоб передати його в руки нових, численних робітників свободної й обновленої соборної України (ibid.).

На чолі цієї групи українських робітників науки став чоловік, що злучив в собі надзвичайний організаторський талант, глибоку вченість та ерудицію з гарячою любов'ю до рідного народу; цей чоловік був українець з Росії, молодий київський учений — Михайло Грушевський. Він вдихнув "душу живу" в товариство, і з того часу, як став на чолі наукової роботи в ньому, почався "золотий вік" в житті цієї інституції. В 1895 році М. Грушевського покликано на катедру української історії у львівському університеті і тоді ж обрано його головою Наукового Товариства ім. Шевченка. З прибуттям проф. Грушевського до Львова оживились зв'язки з Україною російською, а що головніше — йому вдалось зосередити біля товариства постійний круг співробітників з місцевих галицьких наукових та літературних сил, а ще трохи згодом витворити цілу школу молодих учених, які занялись розробленням різних періодів української історії.

Товариство, як ми згадали, поділилось на секції: історично-філософічну, філологічну й математично-природописно-лікарську. Первісний спільний орган Товариства "Записки" з 1896 року почав виходити 6 разів на рік, спеціалізувавшись на розвідках в українській історії, археології, мові й письменству. Математично-прир.-ліч. секція почала видавати й свій окремий "Збірник". Для наук юридичних було перейнято від групи українських правників видання "Часописі правничої й економічної". Філологічна секція, а також історично-філософічна теж почали видавати свої "Збірники". Засновані при комісіях секції розпочали, з метою опублікування матеріалів з українознавства, цілі серії наукових видавництв: "Етнографічний Збірник", "Матеріали до українсько-руської етнології", "Жерела до історії України-Руси", "Памятка українсько-руської мови й літератури", а в самих останніх часах — "Українсько-руський архів". Товариство перейняло також на себе видання "руської історичної бібліотеки", де містяться оригінальні й перекладні розвідки з нашої історії (досі вийшло 24 томи). З 1898 року Наукове товариство розпочало замість "Зорі" видавати щомісячний журнал по типу європейських Revue "Літературно-науковий Вістник"

(видаваний аж до 1905 року, коли він перейшов до "Видавничої Спілки" у Львові). Щоб ознайомлювати чужі наукові інституції з ходом наукової роботи, Товариство видає свою "Хроніку" — українською й німецькою мовами. Окрім цих регулярних видань "Наукове Товариство" видало 4 томи російсько-українського словаря М. Уманця, юридичний словарь д-ра В. Левіцького, критичне видання творів Котляревського, Ю. Федьковича, Шевченка та ін. українських письменників, а тепер має намір приступити до нового академічного видання творів Шевченка, заснованого на найновіших критичних дослідях. За 15 років Наукове Товариство імені Шевченка випустило понад 150 томів наукових публікацій українською мовою і цим дійсно "створило українську науку в очах і поняттях ученого світа". У роботі й виданнях Товариства за цей час узяли участь такі українські старші й молодші письменники та вчені (окрім тих, що почали свою діяльність саме в Науков. Т-ві): Ів. Верхратський, Хв. Вовк, М. Дикарів, В. Доманицький, П. Житецький, Ол. Кониський, пр. Ол. Колесса, Ів. Ем. Левіцький, Вол. Лесевич, Ол. Лотоцький, проф. Ол. Маркевич, пр. Ів. Пулюй, М. Павлик, Ів. Стешенко, пр. К. Студинський, В. Шухевич та інші. Поруч з 24 річниками "Кіевской Старини", видання Наукового Товариства — неоцінений скарб для науки українознавства, без котрих не можна обійтись нікому, хто хоче серйозно вивчати український народ в його сучасному й минулому.

Ця колосальна видавнича продукція заслуговує тим більшого признання, що вона була ведена при надзвичайно малих матеріальних коштах, які здаються неймовірними для того, хто звик до бюджетів європейських наукових академій, яким наше товариство не може уступити ні інтенсивністю своєї роботи, ні навіть кількістю видань. З боку як російської офіційної науки, так і польської, видання Товариства весь час старанно замовчувались, хоча ними й користувались ті самі вчені та інституції, що не хотіли признавати ні української мови, ні науки... Розуміється, для того, щоб провадити свою роботу. Наукове Товариство не могло рахувати на самі членські вкладки: як і скрізь в подібних інституціях, тут мусили прийти на поміч уряд і громадянство. З 1894 року Наукове Товариство почало одержувати субсидії, спочатку від галицького сейму (перша субсидія — 500 корон), а потім і від австрійського центрального уряду. Ці субсидії все зростали, і в минулому 1906 році Товариство одержало від сейму 12.000 корон, а від австрійського уряду — 8.000 кор. Ці заповоги здадуться зовсім незначними, коли порівняти їх з тим, що одержують інші слов'янські наукові академії в Австрії, наприклад, Краківська академія дістає щороку 50.000 корон, а чеська — 40.000. Українське громадянство, що ні в Галичині, ні в Росії не має своєї заможної буржуазії ані аристократії, які б підтримували своїми коштами національну академію, по змозі заповогало товариству своїми жер-

твами, з яких найзначніша — 40.000 рублів — прийшла в 1898 році з Росії.

Наукове Товариство в своїй діяльності не обмежувалось тільки науковими публікаціями (в свій час на сторінках "Кіевской Старини" подавався систематичний огляд його видань), але виконує й інші функції, властиві такого рода інституціям: воно видає заповоги й стипендії молодим ученим і заслуженим діячам українського письменства, організовує наукові подорожі й експедиції, бере участь в міжнародних наукових конгресах, подає ініціативу в організації українських культурних святкувань (наприклад, ювілей століття обновленої української літератури в 1898 році), робить заходи для задоволення просвітньо-наукових потреб українського народу, вдаючись з відповідними заявами до урядів — австрійського й російського, влаштовує наукові курси й відчити і т. ін. Товариство увиходить в обмін з понад 300 ученими інституціями й видавництвами в різних частинах цивілізованого світу. При Товаристві (з 1899 року Товариство посідає прекрасну кам'яницю у Львові, де міститься його власна, поширена й поліпшена всіма новішими засобами техніки друкарня і всі інституції Товариства), існує бібліотека, яка є тепер самою повною й багатою книгозбірнею по українознавству на всьому просторі українських земель; в 1906 році бібліотека збагатилась цінною колекцією книжок по філософії та ін. галузях знання з бібліотеки небіжчика В. Лесевича, одписаної ним Товариству. Зараз бібліотека Наукового Товариства числить біля 11.200 назв у 20.000 томах. Окрім бібліотеки Товариство має невеликий історично-археологічний музей і галерею портретів українських діячів. Товариству належить також на європейський зразок впорядкована українська книгарня — центральний нерв української книгарської справи на всю австрійську Україну.

З цього короткого побіжного перегляду видно всю різноманітність діяльності Наукового Товариства імені Шевченка, його надзвичайну продуктивність і цінність його видань. Все це зовсім справедливо надає т-ву всеукраїнського значення і визнає великі заслуги його діячам з проф. М. Грушевським на чолі, цим людям "великої душі й серця", що з самопожертвою взяли на себе тягар всеукраїнської наукової роботи, поки що переважно силами й засобами маленької бідної Галичини, цього справжнього українського П'ємонту в часи лихоліття нашої національності в Росії.

Переходячи до спеціального перегляду життя й науково-видавничої діяльності Наукового Товариства імені Шевченка за минулий 1906 рік, мусимо зазначити перш за все організацію наукових експедицій і заснування статистичної комісії. Думка організувати ряд систематичних наукових подорожів для вивчення матеріалів до української історії по архівах виникла в Товаристві ще у 1905 році, але практично була введена в життя переважно у 1906 році. Цілий ряд молодих учених, членів товариства, командировано до Кракова, Варшави, Петербурга, Москви, Харкова й інших місць для ознайомлення з матеріалами та-

мошніх архівів й бібліотек. В цій подорожі взяли участь дд. Ів. Джиджора, В. Герасимчук та Ів. Кривецький. В результаті їх студій зібрано багато матеріалів до історії Козаччини, який має проявитись у формі окремої публікації Товариства. Другим визначним фактом з життя Товариства було заснування при ньому статистичної комісії, яка має метою служити корективом до офіційної статистики в Галичині, що має на увазі польські державно-національні інтереси і з цією метою тенденційно перекирує статистичні відомості. Окрім того комісія має звертати увагу на явища, полишені офіційною статистикою, вказати на неточності, які виникають з невідповідних схем і способів, котрими збирається і групується матеріал. Комісія сподівається, що її робота, при співучасті й допомозі українського громадянства в Галичині, дасть цінні здобутки у вивченні громадського, культурного й національного життя галицької України.

Науково-видавничу діяльність товариства у 1906 році, як звичайно, виявлялась у постійних виданнях — "Записки Наукового Товариства імені Шевченка", збірниках секцій і комісій, де друкувались переважно реферати, читані на засіданнях комісій і ухвалені до друку, а також в окремих публікаціях. "Записки" почали виходити у збільшеному форматі. У 6 томах, що вийшли протягом року, уміщено цілий ряд розвідок з історії, мовознавства й історії українського письменства таких авторів: М. Грушевського, Ол. Грушевського, Ів. Джиджори, М. Зубрицького, Філ. Колесси, Ів. Кривецького, Ів. Крип'якевича, З. Кузеля, С. Маслова, В. Перетца, Ів. Созанського, Ів. Франка, і В. Щербаковського. Як звичайно, подавався огляд наукових часописів, видаваних на Україні й поза Україною, а також надзвичайно повно поставлений бібліографічний відділ — гордої журналу.

Історично-філософська секція видала IX-ий том свого збірника, в якому вміщено другу половину I-го тому "Історії України-Руси" проф. М. Грушевського, цієї "величавої основи української історичної науки і невичерпаного джерела національно-політичного і соціально-культурного самопізнання й освідомлення, що вводить нас лійсно вперше у сім'ю європейських народів"). У цьому томі полав ачтор огляд церковного життя на Україні в XIV-XVI століттях. Та ж сама секція видала I-ий том нового видання Наук. Тов. — "Українсько-руський Архів". У цьому першому томі вміщено опис рукописів львівського Національного Дому з колекції Ант. Петрушевича. Матеріал цей упорядкував Іл. Свянцицький.

Археографічна комісія видала том "Матеріалів до історії суспільно-політичних економічних відносин Західної України" під ред. М. Грушевського. Це — збірник матеріалів до історії внутрішніх відносин Галичини й Полілля до часів панування тут польського права. Цей том — вже

*) Науковий Збірник в честь проф. М. Грушевського, Л. 1906, ст. VII.

8-й в серії видань археологічної комісії, присвячених історії Галичини, а почасти й Холмщини та Поділля. Та сама комісія видала в 1906 році два томи "Пам'яток українсько-руської мови й літератури". В першому з цих томів надруковано під редакцією проф. К. Студинського збірку пам'яток полемічної літератури кінця XVI і поч. XVII ст.: твори В. Гербеста, Жебровського, Стефана Зизанія і М. Смотрицького. На початку надруковано широку вступну статтю пр. Студинського, присвячену детальному історично-літературному дослідженню надрукованих пам'яток. В другому томі "Пам'яток", зредагованому Іваном Франком, надруковано збірку апокрифів і легенд з українських рукописів. — Тут уміщено багату колекцію т. зв. есхатологічних оповідань з цінною передмовою і коментаріями.

Етнографічна комісія випустила два томи "Етнографічного Збірника". В одному уміщено під редакцією В. Гнатюка збірку коломийок з галицької України. В цьому томі, разом з попереднім томом, надруковано 5.792 номери пісень окрім варіантів. В другому (з черги 21-му томі "Етн. Зб.") галицько-руські мелодії, зібрані на фонограф Йосифом Роздольським і зредаговані Ст. Людкевичем — знавцем української народної музики. Окрім цих двох томів видано ще VIII-й том "Матеріалів до українсько-руської етнології", що містить в собі матеріал, зібраний д. Мр. Г-им по Київщині: "Дитина в звичаях і віруваннях українського народу". До цього надзвичайно цінного й оригінального матеріалу додано уваги З. Кузеля.

Математично-природописна секція випустила черговий (X-й) том свого збірника. "Часописи правничої й економічної" вийшов IX-й том, де, між іншим, уміщено широку розвідку д. Правника про виборчу реформу в Австрії.

Філологічна секція видала VII-й том свого збірника, куди увійшли розвідки М. Драгоманова про українську народню словесність і письменство. Це вже третій том фолклорних праць Драгоманова, видаваних у "Збірнику філолог. секції Наукового Т-ва". В ньому уміщено цілий ряд статей Драгоманова, друкованих у свій час по часописах російських, галицько-українських, французьких, англійських, італійських та болгарських. Все це зібрано й перекладено на українську мову М. Павликом.

З окремих публікацій Товариства, окрім дрібніших відбиток з різних його періодичних видань, треба згадати розвідку Ів. Франка, друковану раніше в "Записках" — "Святий Климент у Корсуні, причинки до історії старохристиянської легенди". Ця праця є дослідом корсунських легенд про папу Климента та про їх розповсюдження в давній Русі, у зв'язку з культом Климента в руській церкві. Автор використав надзвичайно багатий матеріал старохристиянських легенд. — З чисто-літературних видань Наукового Товариства мусимо зазначити третій том критичного видання творів буковинського "Кобзаря" — Юрія Федьковича. В цьому томі, виданому під редакцією

проф. Ол. Колесси, уміщено оригінальні й перекладні (переробки) драматичні твори Федьковича.

Нарешті вважаємо потрібним зазначити одну книгу, яка вийшла хоча й не накладом Наукового Товариства імені Шевченка, але сливе вся складається з творів членів Товариства і стоїть у тісній генетичній залежності од нього. Це — монументальний "Науковий Збірник, присвячений професорові Мих. Грушевському учениками й прихильниками з нагоди його десятилітньої наукової праці в Галичині". Цей розкішно виданий том містить статті 24-ох авторів з галицької та російської України, кожна з цих статей є дуже цінним причинком на полі різних сторін українознавства, а весь збірник являється достойним вшануванням великих заслуг проф. Грушевського перед рідним краєм, тих заслуг, які так правдиво схарактеризовані в словах вступної статті редакторів Збірника: "Коли сьогодні справді почалося на українських землях весняне світання й нове життя розбуджує довго давлену надію кращої будучности для народу найнещаснішого з нещасних — то історія колись згадає в тім переломовім моменті ім'я Михайла Грушевського, як того, що вказував українській інтелігенції нові дороги й охороняв її від ідейної блуканини та повторення знаних історичних помилок." (ст. VII-VIII).

Увага!

ФІЛІЯ ОДУМ-у МІННЕСОТИ

16-го грудня 1973 року

в л а ш т о в у є

К О Н Ц Е Р Т

з участю мистецьких одиниць філії,
що відбудеться в аудиторії
церкви св. Михаїла, Міннеаполіс.

— Початок о 5-ій год. вечора —

Щиро запрошуємо українське громадянство!

УПРАВА ОДУМ-у

Д. СТРУК

ПРОБЛЕМА ЗБЕРЕЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В МОЛОДОМУ ПОКОЛІННІ

(Доповідь, прочитана на студійному семінарі Другого СКВУ)

Перед тим, як зупинитись на проблемі збереження української мови в молодому поколінні, розглянемо питання, чи молодь конче мусить уживати українську мову. Варто б хоч раз теоретично замислитися над тим енігматичним "пощо", що так часто злітає з уст тієї молоді, коли їй кажуть говорити по-українському. Бо тільки знайшовши відповідь на те "пощо", зможемо зберегти українську мову в молодому поколінні.

Щоб хоч частково відповісти на це питання, треба тверезо проаналізувати всі стандартні відповіді, якими ми стараємося задовольнити нашу молодь. Ці відповіді в загальному діляться на дві категорії: емоційні та раціональні. Емоційних відповідей набагато більше, і трапляються вони значно частіше. Це відповіді на зразок: "Гі мусиш говорити по-українському, бо ти українець, бо твої батьки українці, бо твій нарід в неволі, бо бабця інакше не розуміє, бо так роблять всі чемні українські діти і т. ін.". Поки дитина ще не зважається ставити серйозного спротиву своїм батькам, ці відповіді задовольняють її, і вона надалі говорить українською мовою. Коли ж приходить час неминучого спротиву, ці "аргументи" перестають діяти, і молода людина, розглядаючи своє життя, бачить ясно, що говорити по-українському не дає нічого, крім приємності батькам, проти яких вона тепер виступає. Тоді така молода людина послідовно відкидає одну по одній всі ці емоційні відповіді, мовляв: "Я народився в Канаді, і я канадець. Мені тут українська мова не потрібна ні в житті, ні в праці, ні в розвагах. Те, що мої батьки українці і що я українського походження — незаперечне. Чи ж це означає, що коли я не говоритиму по-українському, то загублю своє українське походження? Адже, люди ірландського походження не говорять по-кельтському, дуже мало жидів говорить жидівською мовою, не всі люди французького походження говорять по-французькому. Що pomoже моєму народові, який знаходиться в неволі, якщо я тут у Канаді говоритиму по-українському? Я маю товаришів українського походження, вже третя генерація в Канаді, і вони не говорять по-українському, а все ж таки кажуть, що вони українського походження, і навіть гордяться тим і т. ін.". На такі контраргументи батькам дуже важко відповісти, і вони або здаються, або вдаються до емоційного шантажу, тобто: "якщо ти мене любиш, то ти це зробиш для мене" — або намагаються всіма способами "переконати" молоду людину так званими раціональними аргументами, що вживання української мови, чи пак знання її таки кінечне і корисне в житті.

І тут виринають такі аргументи, як "Україна — це сорокмільйонна нація з тисячелітною культурою, важлива хліборобська та заразом індустріальна країна, без якої Радянському Союзові годі обійтися. Знання української мови відкрис тобі шлях у дипломатичні кола Канади. Раніше чи пізніше свіг муситиме рахуватися з Україною і тоді ті, що знають українську мову, будуть дуже потрібні. Без знання української мови, ти не можеш пізнати української літератури, а вона, зокрема в поезії, є одною з найцікавіших у світі. І, нарешті, коли постане незалежна українська держава, вона потребуватиме людей різних професій, і твоїм обов'язком є вивчити українську термінологію своєї професії, щоб прислужитися Україні, коли вона тебе покличе" і т. ін. Одночасно тій самій людині її батьки кажуть, що на Україні страшна русифікація, що в містах і серед фахівців майже виключно панує російська мова, що коли так буде ще пару десятків років, то українська мова взагалі зникне на Україні. Не треба бути аж надто вдумливою молодою людиною, щоб зорієнтуватися, що одне твердження заперечує друге. Бо якщо в Україні перестають говорити по-українському, то чому людина народжена в Канаді, яка живе, розвивається і працює в Канаді, повинна говорити мовою, яка незабаром ввійде до списку мертвих мов світу. В цьому немає багато сенсу, і тоді молода людина перестас говорити українською мовою поза хатою.

І це знову приводить нас до кардинального питання: чому треба говорити по-українському? Як видно з повищого, відповісти на нього дуже трудно. Всі наші емоційні аргументи розбиває холодний аргумент утилітарності, всі наші раціональні аргументи нищить жорстокий факт занепаду української мови на Україні.

Отож відповідь мусить бути така, що змогла б встояти проти незаперечних аргументів з погляду доцільності вживання української мови в діаспорі і на Україні. І тільки тоді, коли ми зможемо дати задовільну відповідь нашій молоді, зможемо розраховувати на те, що вона вживатиме українську мову не тільки при батьках, але і тоді, коли стане на самостійний шлях або й сама перебере на себе обов'язки батьків.

І тут приходимо до того великого парадоксу, що відповідь є в тому, що відповіді немає. Так, немає відповіді на питання молоді: "пощо і чому говорити по-українському?" Немає відповіді на їхні аргументи, що знання української мови не є кінечним ні для кар'єри, ні для життя, ні навіть для визволення України. І коли ми хочемо, щоб наша молодь в майбутньому говорила по-україн-

Вісті молодіжної секції СУЖК

У жовтні цього року появилася "Збірка праць Молодіжної Секції СУЖК". До збірки увійшли праці членів Молодіжної Секції, які були друковані на сторінках української преси Канади, США та Європи на протязі останніх 8 місяців. Як сказано в передмові: "Метою цієї збірки є удокументувати діяльність Молодіжної Секції, познайомити читача з її працею, заохотити її членів до дальшої праці та притягнути нових членів".

Видавцем "Збірки" є Спілка Українських Журналістів Канади, але, як сказано в передмові: "Ціла збірка, включаючи збирання матеріалів, мистецьке та технічне оформлення, придбання фінансових засобів — це майже повністю праця членів Молодіжної Секції".

Ціна книжки \$2.00 з пересилкою і замовити її можна, пишучи на адресу Молодіжної Секції:

с/о I. Makaryk

34 Riverview Gdns. — Toronto, Ont. M6S 4E5

Баль української преси 1974

Підбадьорені успіхом першого Балю Української Преси, що відбувся дня 30 січня 1971 року в Філядельфії, Світова Федерація Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) і Спілка Українських Журналістів в Америці (СУЖА) рішили продовжувати цю традицію і в наступних роках. Тому в суботу, 23 лютого 1974 року, в тій же самій великій аудиторії св. Йосафата, на розі вулиць Дитман і Дистан, у Філядельфії, знову відбудеться Баль Української Преси.

Балі Преси в західних країнах є репрезентативними імпрезами, на які приходять найвищі державні достойники й представники культурного світу. Наш Баль у Філядельфії відзначається ще й родинною та сердечною атмосферою, в якій учасники Балю переводять кілька годин, що залишають їм премилый спомин та заохочують узяти участь в наступному.

На Балю Преси 1974 року жюрі під проводом мистця Петра Андрусєва вибере знову свою "королеву", найкращу з найкращих, які репрезентуватимуть різні українські часописи.

Діловий Комітет

Балю Української Преси

їнському, то мусимо признати їй рацію. Ми мусимо сказати правду. А правда в тому, що без знання української мови у світі можна зовсім добре обійтись. Коли ми це визнаємо, коли ми не побоїмося цього сказати прямо ввічі, ми вже виграли. Ми виграли, бо ми здобудемо в нашої молоді респект. Ніщо так не гнітить молоду людину, як гіпокрізія, як те, що її батьки говорять їй явну неправду. Натомість, сказавши правду, погодившись з молоддю, що утилітарно знання української мови не виправдується жодними аргументами, ми можемо тоді їй сміло сказати, що гсворимо цією мовою не тому, що вона велика, світова, потрібна — а тому, що вона НАША. Говоримо нею тому, що ніхто нам не має права заборонити цього, що вона частина нас так, як і наше походження, і, якщо хочемо справді знайти себе в цьому скомплікованому світі, ми мусимо знати, куди сягає наше коріння, з якого джерела витікає наша психіка. Отож говоримо по-українському тому, що ми того хочемо, що хочемо пізнати себе, бо без знання свого походження не можна збагнути свого "я", а без знання української мови не можна дістатися до духових скарбів нашого походження. Бо хоч наша література не найбагатша в світі, хоч наша словесність не найпривабливіша в світі, в тій словесності і в тій літературі заховані первні нашої душі, а дорога до пізнання тих первнів веде тільки через знання мови. І тому, коли ми сьогодні питаємо себе, чи буде наша молодь в майбутньому говорити по-українському, то мусимо вірити, що буде, АЛЕ тільки тоді, коли ми перестанемо хибно з'ясовувати потребу знання української мови, а звернемо увагу на те, що в сьогоднішньому космополітичному світі, коли в прискореному темпі життя губиться індивід, щоб досягти баянсу, кожний в розпучі старається визначити себе, кожний б'ється в коріннях свого походження. І коли ми покажемо нашій молоді цей шлях до самопізнання, вона, відчуваючи в ньому потребу, сама захоче говорити по-українському, сама захоче її вчитися. А це бажання сильніше за всі наші аргументи, і тільки воно може нам гарантувати, що наступні покоління таки говоритимуть по-українському і в діаспорі, і в Україні, і що робитимуть вони це не задля практичних благ, а задля чогось багато тривкішого і потрібнішого в житті людини, а саме задля психічної стабільності, що приходить як наслідок самопізнання і самовизначення.

ДУМКИ Г. СКОВОРОДИ

Любов виникає з любови: коли хочу, щоб мене любили, я сам перший люблю.

Що може бути солодше за те, коли любить і прагне до тебе добра душа?

Розум завжди любить до чогось братися, і коли не матиме доброго, тоді звернеться до поганого.

В. ГОЛУБ

ПОЕТ – МАНДРІВНИК

(Яр Славутич. Мудрощі мандрів. 1972 р.)

Серед наших поетів та науковців поет Яр Славутич та Ярослав Рудницький, здається, найбільші мандрівники. Їхні зацікавлення та активна діяльність у різних сферах науки й літератури, їхня участь у численних наукових конгресах, конференціях в багатьох країнах дають їм багато матеріалу для їхньої наукової чи літературної праці.

У найновішій (восьмій) збірці поезій Яра Славутича "Мудрощі мандрів" подано навіть перелік всіх тих країн, які він відвідав, беручи участь у наукових конгресах чи з метою подорожування, щоб побачити світ. Тож ця збірка поезій і присвячена таким мандрівкам, в ній відбито характерні риси з баченого в кожній країні чи видатніших містах, столицях тих країн, схоплені якісь історичні моменти, природа. Не поминув поет і подій, що відбуваються в Україні, присвятивши низку поезій найвидатнішим борцям за волю, що запроторені тепер до в'язниць за слово правди. Під кожним віршем стоїть дата і місце написання твору. Тут і Гімалаї, і Осло, і Стокгольм, і Гельсінкі, і Кельн, і Париж, і Ватикан, і Спарта, і Гонолюлу, і Сеул, і Сідней, і острів Ява, і Калкутта, і Єрусалим, і Царгород, і Лондон, і безліч інших.

Тож не даром у своїй першій поезії під трьома збірками він пише:

Я не бажаю хатнього спокою.
Нехай зотліє статків козубень!
Далеких мандрів сурмою дзвінкою
Вінчаю ніч і переможний день.

Чудовий вірш "Слово" сильно звучить про славу і дію творчості Тараса Шевченка:

...Зухвалий вождь, озлоблений тиран,
Його обкраював московським лезом,
Щоб дух слабів... Та полум'ям тверезим
Воно збуяло — і росте, як мста!
Воно німим розковує уста,
Воно, як прапор, стало на сторожі,
Здолавши в порох тами зловорожі...

У сонеті "Перед хатою Шекспіра" поет славить велетня й мудреця світу Шекспіра, що лишив по собі великі літературні скарби. Оптимістичний сонет, написаний у Стокгольмі, присвячений діяльності Карла 12-го, що разом з Мазепою воював проти Москви.

З Непалу, з верхів Гімалаїв, Славутич пише вірш своїй дружині, закінчуючи його рядками:

Моя далека! Залягло між нами
Землі півсвіта і півсвітні рік,

Та неподільна, кована літами,
Снажна любов єднає нас навек!

Перебуваючи в Ливані, 16-го листопада 1968 року, поет згадує рідний Київ:

Де б не був ти і як не діяв,
По яких не блукав містах,
Твоя святість — твій рідний Київ,
Хоч ти сам — перелітний птах.

Перебуваючи у Туреччині, Славутич піймав на хвилях Босфору дубовий листок і, згадуючи рідні річки Інгулець та Саксагань, пише хвилюючий твір "Матері", де такі прикінцеві рядки:

Підняв я листок з запорозького дуба,
Що віяв любов'ю, грозою тривоги.
О мамо! Прости, невідвідана, любо,
Прости і молися — хай слухає Бог!

Кілька поезій присвячені суто українським темам, зокрема твір "Живі смолоскипи" поет присвячує пам'яті Я. Палаха, В. Дідуха, В. Макуха, що спалили себе, протестуючи проти арештіз і русифікації. Є й поезії, присвячені пам'яті Алли Горської, Малишка. Збірку завершує вірш "Україна", в якому автор згадує багатьох борців за українську правду, за волю в Україні:

...І підводиться Вінниця, чорно-кривава;
Устають Слобожанщина, Галич, Волинь,
Запорожжя клекоче в серцях Січеслава;
Смолоскипом горять, як незгасна заграва,
Заливаха, Мороз, Караванський, Горинь...

Чую голос повстань Лук'яненка й Кандиби,
Чую поклик Масютка на тюрми Кремля...
Не лякають вас чорні погрози, ні диби,
Ані рани народні, розвернені скиби, —
Вас єднає на подвиги рідна земля!

Підсумовуючи огляд цієї восьмої збірки поета, бачимо майстерність, знання історії, мітології, мистецтва багатьох відвіданих за 10 років країн. Яр Славутич зумів кожним твором відбити окремі риси з історії чи мистецтва баченого краю, славних міст, його поетів, мислителів. А для цього потрібно майстерності й ерудиції. Тож поруч таких майстерних збірок поезій, як "Пісня про білий парус" Ігоря Качуровського та "Колокруг" Бориса Олександрова, збірка "Мудрощі мандрів" входить до нашої поетичної скарбниці, як новий здобуток.

До проблеми літературної критики

ХТО Ж МАЄ РАЦІЮ?

Нова збірка поезій Бориса Олександрова "Колокруг" викликала чимало відгуків у пресі — відгуків подекуди суперечливих один одному. Це ще раз стверджує відому істину, що не лише мистці, але й ті, хто їх творчість сприймає (або не сприймає) мають різні мистецькі критерії. Під цим оглядом цікаво порівняти п'ять рецензій на "Колокруг": В. Ворскло ("Новий Шлях", 3, 10, 17 і 24 лютого 1973 р.), М. Гарасевич ("Овид", січень-березень, 1973 р.), І. Качуровського ("Нові Дні", березень 1973 р.), А. Юриняка ("Український Голос", 19 вересня 1973 р.) та В. Сварога ("Молода Україна", вересень 1973 р.).

В. Ворскло надзвичайно позитивно оцінює інтимну лірику Б. Олександрова, вважаючи, що вона "торкається струн душі своєю непідробною щирістю, безпретенсійністю і ніжністю", "чарує простотою, правдивістю і музикальністю". Подібно висловлюється про неї також М. Гарасевич: "Його любовна лірика завжди ніжно зворушує, бо й сама вона вся ніжна, невловима, благородна. Для неї характеристична щирість, витонченість почуттів і слова, настроєвість, музичність... Його щирість часто звучить, як тепла довірливість, і така вона хороша, душевна, мов висловлена для найкращого друга".

Позитивно оцінюють інтимну лірику Б. Олександрова також І. Качуровський та А. Юриняк. А. Юринякові, зокрема, заімпонували дві ліричні поезії "Знову ти. І кристальний вечір" та "Сині зорі — і небо без дна" — ті самі, які В. Сварог вважає "еготичними" і "самолюбувальними". "Перша, — пише А. Юриняк, — полонить нас особливо поетичними фігурами (головно антимонії) і дотепним застосуванням тавтології ("крайні межі останніх меж"), — друга "п'янить, як добре вино", у ній "що не рядок, то свіжий образ".

В. Сварог, навпаки, вважає, що "у цих віршах забагато навмисне туманної реторики й ремінісценцій", ці "надмірно красиві вірші залишають мене холодним, байдужим". Він каже, що автор (чи не правильніше було б сказати — ліричний герой?) "просить співчуття", "ридає і по-старомодному ламає руки". (По прочитанні цієї рецензії ми ще раз переглянули збірку і крім одного випадку, де автор, радше стримано, пише: "протягаю тобі долоні і сміюся в тумані сліз" — жодних ридань, а тим більше ламання рук не знайшли).

У вірші "Чекання" В. Сварогові "здається недоречним послідовне застосування епіфор (повторення в кінці строф тих самих слів чи словосполук, якими ці строфи починаються)". І. Качуровський, навпаки, вважає структуру цього

вірша надзвичайно цікавою, пише, що "навіть на слух можна зловити подвійну кільцеву композицію цього твору: кожна строфа починається й кінчається тим самим віршем, а остання строфа сполучає компоненти першої й другої. Таким чином у підсвідомості читача залишається замкнене коло, безвихідь".

В. Сварог пише: "Заражають читача своїми емоціями й такі вірші, як "От піду", "Ваш лист", "От би рушити" (. . .) весь цикл "Шпитальних віршів". І. Качуровського "Шпитальні вірші" залишають байдужим. Він не сприймає цього циклу. Критики, що так діаметрально розходяться в оцінках тих самих творів — відомі літературознавці, люди компетентні. І. Качуровський, зокрема, поет, теоретик літератури, автор великої наукової праці з теорії літератури "Строфіка".

В. Сварог пише: "Колокруг" не вносить чогось істотно нового в давню тематику Б. Олександрова".

М. Гарасевич твердить протилежне: "У "Колокрузі" Б. Олександрів не лише виріс на цілу голову від попередніх збірок, але став на щабель поетів, яких читають і перечитують багато разів, цитують у настроєвих розмовах".

В. Сварог пише: "Б. Олександрів справді талановитий поет, але ще шукаючий". (Так, якби справжній поет будь-коли мусів припиняти шукання).

М. Гарасевич іншої думки: "Колокруг", — пише вона, — стверджує Б. Олександрова як одного з найкращих, найсильніших поетів на еміграції під цю пору".

З нею погоджується А. Юриняк: "Колокруг" — це книжка, в якій трудно знайти слабкі речі серед оригінальних поезій автора... Збірка "Колокруг" являє собою мистецький осяг такої міри, яка вже сьогодні забезпечує творцеві нетлінне ім'я і міцну позицію в українській ліричній поезії — і не лише в еміграційній!"

Заголовок рецензії В. Сварога ("Джерела поетичної щирости") частинно заперечує те, що є в її тексті — або, якщо хочете, текст рецензії частинно суперечить її заголовкові.

Висновок?

Висновок, читачу, зроби сам, прочитавши книжку Б. Олександрова без будь-ким нав'язаних упереджень.

П. КОНОНЕНКО

А. ГАЛАН

ЧИ НЕ ПЕРЕХВАЛИЛИ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА?

"Не злопам'ятна Зачіплянка, та все ж, мабуть, не може забути, чим був колись цей собор, найбільший, найпишніший в єпархії. Скільком голови дурманив чадом лампад, облудністю проповідей, наркотичними пахощами ладану з розмашистих попівських кадил... Пузаті попи ставали тут ще пузатішими, церковні старости, стрижені під горщик, намащені оливою, бряжчали горами мідяків на тарелі, злодіювали, наживалися на свічках, шахраї підрядчики одним махом відкуповувались тут від гріхів, а старці та старчихи вмирили на папертях, а нещасні каліки, що звідусіль тяглися сюди, щоб зцілитися, добутися чуда, так і залишались каліками, чуда не добувшись... Горіли свічки, сяяли в рушниках ікони, півча — аж розлягався собор — переливалася райськими головами, виспівуючи людям небесне, вічне блаженство, а після відправ знову викидало їх із небес у реальний жорстокий світ хижацтва, здирства, нестатків, світ бельгійських заводчиків і "рідних" мордатих стражників, получок і забастовок, пиятик і бійок до крові... Але це відійшло, розтануло разом з ладанними димами".

Так писав Олесь Гончар у своєму нашумілому "Соборі", та цей промовистий уступ якось лишився непоміченим. Натомість прекраснотворці ідейних літературних творів ув одну душу загаласували: — "Ах, яка краса той "Собор", яка сміливість думки в Олеся Гончара, що захищає від руйнації старовинні церковні споруди, кличе "берегти собори людських душ", не впускати в них нічого брудного, захланного, мізерного". А те, що із справжнього собору виїнято його душу, що там замість ікон шкірять зуби вепрячі морди, а на підлозі навалено комбікорму й мішків із цементом, відважного оборонця історичних пам'яток не обходить. Він бо захищає тіло без душі, він стовідсотковий матеріаліст у дусі вчення Леніна (релігія — опіум для народу), з додержанням усіх заялжених атеїстичних епітетів: чад ладану, облудність проповідей і т. д. Тут же й гончарівське "кадило" режимів: "реальний жорстокий світ хижацтва, здирства, нестатків відійшов, розтанув разом з ладанними димами".

А чи, справді, відійшов? Чи не був сам Гончар у свої дитячі роки свідком отого большевицького суперхижацтва й суперздірства, коли в селянина забирали останню хлібину, нищили голодом невинних людей, а щодо "нестатків", то вони перманентно існують і досі, на 57-му році "великої жовтневої".

Та повернімось до основної теми роману. Люди привикли до собору, як до декоративної споруди, їм не болять те, що собор "без душі", що, відібравши його релігійно-виховну суть, большевики позбавили народ єднання з вічністю, вихолостили

давнє прекрасне, давши натомість штучну нову традицію, на взірць "палацу шлюбів", з якого сміються й самі його організатори.

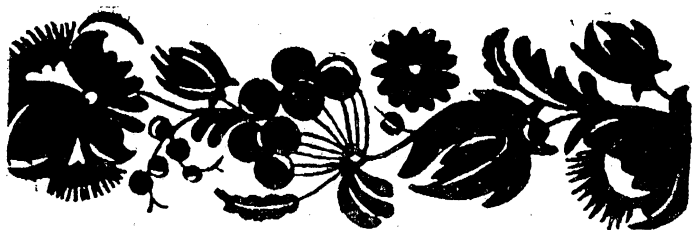
Собор мусить стояти! Так вирішила вся Зачіплянка, на чолі з секретарем облпарткому. А далі що? Чи повернуть йому колишню красу? Чи знесуть звідти комбікорм і цемент? Безсумнівно, ні. Бож не знайшлося серед гончарівських персонажів жодної людини, яка уболівала б за собором — місцем духовної розради, спочинку від життєвих незгод і турбот. Персонажі роману не намілюються критикувати дії "гори", а тільки "низів", так званих, браконьєрів — за поламаним деревом, за стоптану траву, за ловлю риби без дозволу... Вийняток — старий металург-пенсіонер Лобода, що в запалі гніву на свого сина-активіста кричав:

— "Хочеться вам ще одним ГЕСом галасу наробити, а плавні та Скарбне хіба вам болять? Аж зашумлять під воду! Буде, як там, на Каховському, де пів-України пустили на дно, думали, море збудують, а збудували болото! Гниллю цвіте, та всю Україну смердить! Пілоти носи затикають, коли пролітають над ним..."

Отож, гончарівська критика б'є не по коню, а по голоблях, кінь же посміхається й косить оком на пустуна-Олеся, мовляв, лупи далі, мені від цього ні холодно, ні жарко.

Розуміється, на сірому тлі режимної літератури, горезвісного соціалістичного реалізму, "Собор" — поява досить помітна й цінна тим, що в ньому ставиться питання про відповідальність влади за нищення історичних пам'яток в Україні, тих пам'яток, які ніколи вже не вдасться реставрувати. Мовчали, коли нищили в Києві Михайлівський монастир і Десятинну церкву, мовчать, чи закривають очі на сотні різних неподобств і тепер, а тому кожний, хоч і не дуже сильний голос спротиву має своє позитивне значення й буде зарахований, як дійове намагання протиставитись сваволі брутального большевицького окупанта нашої батьківщини.

А. ГАЛАН

Молодіжна Секція СУЖК

БІОГРАФІЧНИЙ ДОВІДНИК ПРО УКРАЇНЦІВ В ПІВНІЧНІЙ АМЕРИЦІ

*Інтерв'ю з членом редакційної колегії,
М. Липовецьким*

Коли і як постала думка видати довідник, який охоплював би українців Північної Америки?

М. Липовецький — Думка ця виникла в деяких колах Української Американської Асоціації Університетських Професорів і Товариства Українських Бібліотекарів Америки. До реалізації цієї думки приступлено в кінці 1972 року.

Яка ціль такого видання?

М. Липовецький — Ціль подвійна. По-перше, ми хочемо показати наш творчий потенціал, а по-друге, хочемо удокументувати вклад українців у розвиток Північної Америки. З огляду на те, що довідника буде написано англійською мовою, він буде першим джерелом для історика й дослідника українського поселення в Північній Америці. Також треба мати на увазі, що такого довідника в Україні нема, хоч у західних країнах існує багато таких видань.

На підставі чого ви опрацьовуєте цей довідник?

М. Липовецький — Зразком для нас служать подібні довідники англійською та іншими мовами, наприклад: *Who's Who in America*. Інші етнічні групи, наприклад мадяри, італійці, жиди, китайці — вже від довшого часу видають подібні біографічні довідники. Очевидно існують подібні довідники, які охоплюють всіх визначних людей Канади й Америки без огляду на їхню етнічну приналежність.

Хто входить до редакційної колегії?

М. Липовецький — Д-р М. Штогрин, мгр. А. Григорович, д-р Ю. Фединський, д-р С. Горак, д-р Р. Верес, д-р П. Стерчо, і д-р А. Турчин.

Як постала редколегія?

М. Липовецький — Управи Української Американської Асоціації Університетських Професорів і Товариства Українських Бібліотекарів Америки вилілили членів до редколегії. Канадці — мгр. А. Григорович і я — ввійшли до редколегії навесні 1973 року.

Хто відповідальний редактор довідника?

М. Липовецький — Д-р Штогрин.

Хто уложив питання й кому вислано цей запитник?

М. Липовецький — Питання уклав д-р Штогрин. Запитники посилаються всім відомим нам духовним особам, професіоналістам, видатнішим підприємцям, колишнім старшинам українських та не-українських військових формацій та діячам на культурному, мистецькому й громадському полі. Включається лише живих людей, які активні тепер або були активними колись.

Хто спонзорує це видання? Хто його оплачує?

М. Липовецький — Українська Американська

Асоціація Університетських Професорів і Товариство Українських Бібліотекарів Америки спонзорують це видання.

Надіємося покрити кошти з передплати та розпродажу довідника, однак можливо, що ми звернемося до окремих фондаций та інституцій за фінансовою допомогою.

Який був відгук на ці запитники?

М. Липовецький — Дотепер відгук не був такий добрий, як ми сподівалися. Нашою найважливішою проблемою є байдужість тих, хто одержує запитники, а також і те, що багато українців не розуміють важливості такого видання. Досі ми вислали приблизно 6.000 запитників і висилаємо їх і далі. А повернулося трохи більше ніж 1.000. Я хотів би ще додати, що редколегія має надію, що коли цей довідник вийде, то, можливо, він зацікавить ширші кола нашого суспільства, і вже друге видання буде більш охоплююче.

Які кошти такого видання?

М. Липовецький — Це буде залежати від числа позицій — цебто, від числа включених осіб, як і також від інших технічних умов. Припускаємо, що видання коштуватиме приблизно \$20.000.

Як ви думаєте це видання розповсюдити?

М. Липовецький — Маємо надію, що університетські й публічні бібліотеки, окремі організації, урядові інституції та приватні особи замовлять наш довідник.

Ціна одного примірника довідника — \$25.00, але якщо замовити тепер, можна дістати його зі знижкою на 40% — цебто за 15 дол.

Чи це буде періодичне видання?

М. Липовецький — Так. Думаємо, що після першого видання виходитимуть наступні. Можливо, що цей довідник буде поширений на цілу Америку — цебто на Південну і на Північну Америку — або і на цілий Західний світ.

З якими проблемами ви зустрічаєтеся зараз та які проблеми передбачаєте?

М. Липовецький — Одна з проблем — це захопити всіх тих осіб, які повинні ввійти до цього довідника. Я дуже прошу, щоб особи, які таких запитників не одержали або знають людей, які повинні одержати ці запитники, звернулися до відповідального редактора, д-ра Штогрин на адресу:

Ukrainians in America
P.O. Box 3295, County Fair Station
Champaign, Illinois, 61820, USA

Друга проблема є, власне, те, що люди не ви-

Філія ОДУМ-у в Торонті

має шану

запросити Вас із приятелями

на

НОВОРІЧНУ ЗАБАВУ

що відбудеться

в

ПОНЕДІЛОК 31 ГРУДНЯ 1973 Р.

о 8-ій год. вечора

в залі

St. Demetrius Youth Centre

119 LA ROSE AVE.

WESTON, ONT.

ГРАТИМЕ ОРКЕСТРА "ЕХО"

БУФЕТ БЕЗКОШТОВНИЙ

ВСТУП: 10 ДОЛ. ВІД ОСОБИ,

СТУДЕНТИ — \$7.50

повнюють запитників або не висилають їх назад до редколегії.

Які обов'язки канадських членів редколегії?

М. Липовецький: Ми є посередниками між відповідальним редактором і різними організаціями й особами на канадському терені. Мгр. Григорович і я звертаємося до окремих організацій та висилаємо їм матеріали. Ми просимо, щоб на підставі принципу праці (перераховані кваліфікації, на підставі яких дані особи можуть увійти до довідника), вони нам прислали прізвища осіб, які на їхню думку повинні увійти до довідника. Також звертаємося до поодиноких осіб. Адреси висилаємо до відповідального редактора, а він їм висилає запитники.

Ми також популяризуємо ідею довідника в організаціях і між окремими особами. І, очевидно, беремо участь в праці редколегії як колективу — спільно з іншими колегами плануємо, розв'язуємо проблеми і тому подібне.

Коли сподівається, що довідник вийде друком?

М. Липовецький: 27-го жовтня ц.р. відбулися сходуни редколегії в Шампейн, Іліной. Переглянувши наш дотеперішній поступ, можна сподіватися, що цей довідник вийде друком на весні 1974 року.

Ірина МАКАРИК

Бути чи не бути українській мові серед доростаючих поколінь нашої молоді

Здаю собі справу, що вищезгадана тема не є найцікавішою для широких кіл нашої молоді й, напевно, не помилюсь, коли скажу, що для багатьох вона ще й байдужа. Отже ця коротенька стаття не є якимось науковим дослідом чи глибокою студією цієї проблеми, а просто мої особисті спостереження.

Більшість молодих українців народилася вже в Канаді, як і я, та уважає себе канадійцями з першу чергу, а українцями в другу. Дуже малий відсоток їх виявляє будь-яке зацікавлення українськими справами і мало хто з нас присвячується якійсь певній та послідовній праці серед українського загалу. Думаю, що бракує розуміння справ і потреб українських громад, а крім того існує і певна байдужість і також лінивість. Багато нашої молоді не знає, чи забула українську мову, а якщо знають, то дуже обмежено й обходяться дуже елементарними висловами. Немає сумніву, що процес асиміляції посувається вперед. Візьмімо під увагу ось таке: батьки записували нас в молодшому віці (8 чи 9 літ) до українських "Рідних Шкіл" і до молодечих організацій як Пласт, СУМ, ОЛУМ й тому подібне. З рідних шкіл ми йшли далі на курси українознавства, тут додаю, що багато дітей, закінчивши Рідну Школу, вже не йшли далі, цебто на

Ганна ЧЕРІНЬ

ХМАРНІ КВІТИ

*Хмарні квіти — хто їх посадив,
Хто леліє їх і поливає?
Найхімернішим суцвіттям див
Небо вихваляється безкрає.*

*Тут троянди, чайні і звичайні,
Сизі айстри, жовті нагідки
І волошки, шкідники врожайні,
А за щось же люблені таки...*

*І тому, що я... що я поет,
Від уяви дійсність відокремлю:
Я нарву із хмар тобі букет
І пошлю ясним дощем на землю.*

курси. Створені знайомства і приятельства скріплювались на курсах, а після закінчення їх все помалу якось відсувалось в тінь. Ми розходилися різними дорогами: дальшими студіями по університетах, інших фахових школах, чи навіть просто йшли на працю. Розуміється, цілий час ми оточені англійською мовою, американськими модами та канадійськими поглядами на життя. Єдина фортеця, яка боронить рідну мову, це дім, родинний дім. Треба також пам'ятати, що багато з нас живуть поза українськими центрами, такими як Торонто, Вінніпег й інші, і це також негативно впливає.

Виконуючи свої щоденні обов'язки, ми говоримо англійською мовою, почавши від ранніх годин навчання, чи праці, аж до вечора за винятком тих молодих, які цікавляться літературою та історією Східної Європи. Вони безперечно більше читають українських книжок і краще знають мову.

Мені особисто треба частенько заглядати в англо-український словник, а чому? Тому що я думаю англійською мовою, а писати треба по-українському, а тоді написане, чи сказане рідною мовою виглядає дивно.

На жаль, є вже багато моїх товаришів, які не можуть висловити своєї думки українською мовою, і, як я помічаю, вони цим особливо не перейняті. Мушу признатись, що я не звертав особливої уваги на таке явище, але після моєї подорожі по південній Америці літом 1972 р., а особливо в Аргентині, я помітив таке саме явище і на тому кінці світу. Українська мова помалу гине серед молоді, хоч, розуміється, і там є винятки. Еспанське середовище робить своє, і молоді почувуються аргентинцями.

Отже, явище невеселе. І я не знаю, чи вдасться стримати цей асиміляційний процес. А може в майбутньому станеться так, що українську справу будемо боронити на всіх "інших мовах". Але ще важливішим є те, чи ми зрозуміємо українську справу і візьмемо її близько до серця!

Андрій ВЕРИГА

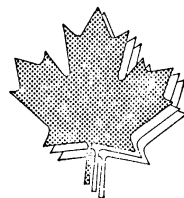
Ми хочемо вас пізнати!

Ми цікавимося вашою історією. А чи ви зацікавлені, щоб допомогти нам її зберегти?

Історія Канади постає з багатьох культурних та багатьох національних джерел. Ви й ваша родина допомагаєте творити цю історію. Тож, допоможіть нам її зберегти.

Національний Етнічний Архів збирає і зберігає документи, які відносяться до історії етнічних груп в Канаді. Листи, записки, щоденники, світлина й багато інших речей, які, можливо, ви маєте, можуть бути цінними для зберігання і для увічнення історії ваших людей.

Допоможіть нам допомогти вам. По докладній інформації пишіть негайно на слідуючу адресу:

**Coordinator
National Ethnic Archives
Public Archives of Canada
395 Wellington Street
Ottawa, K1A 0N3**

КРИЛАТІ ВИРАЗИ

Біла ворона

Вислів із 7-ої сатири староримського поета I-II ст. н. е. Ювенала:

Царства дає він (випадок) рабам, полоненим —
тріюмфи,
Тільки щасливців таких менше, ніж білих ворон.

Білі ворони — альбіноси — надзвичайно рідко зустрічаються в природі, тому й виникло таке порівняння.

У наш час вираз "біла ворона" означає не тільки незвичайну людину, але й рідкісне явище.

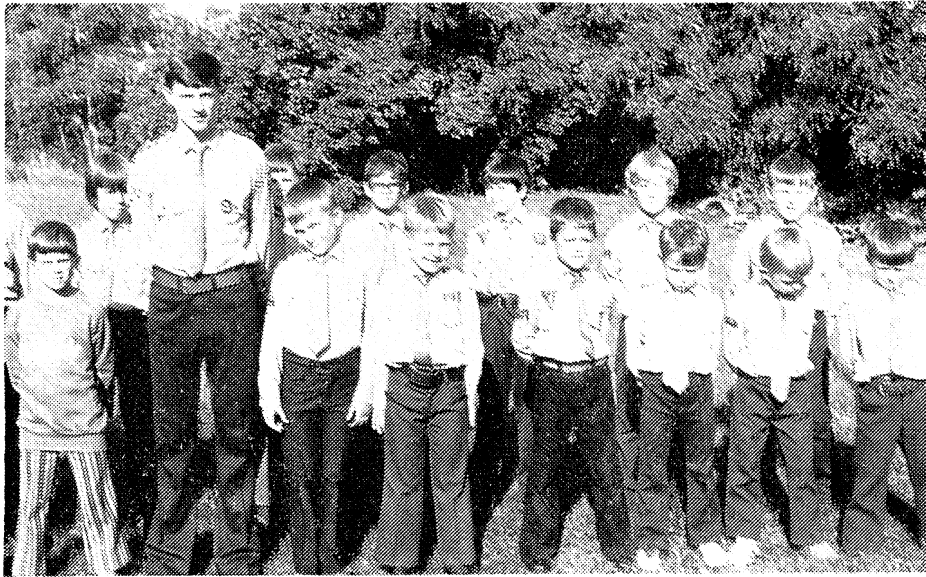
Гнати крамарів з храму

Христос, прийшовши з учнями в єрусалимський храм, став виганяти звідти крамарів і міняйлів, докоряючи їм, що дім молитви вони перетворили на торжище (Єван. Марка, 11, 5-17).

У переносному вживанні цей вислів означає: боротися проти людей, які використовують велику справу в своїх дрібних, нечистих цілях.

З ОДУМІВСЬКОГО ЖИТТЯ І ПРАЦІ

ВІДПОЧИНКОВО-ВИХОВНИЙ ТАБІР ЮНОГО ОДУМ-У
"ПОЛТАВА" В КАНАДІ, 1973 Р.

Рій "Золоті Орли"

Рій "Лісова пісня"

ПОВЕРНЕННЯ З ОДУМІВСЬКОГО ТАБОРУ

Нарешті закінчено останні формальності й табір згортається. Слава Богові вже ідемо додому. З Нью Йорку до Детройту має летіти нас восьмеро: шестеро дівчат і два хлопці.

З табору до автобусової станції нас відвезли ширі одумівці.

Вже на станції постали проблеми. По-перше, деякі з нас мали забагато речей, то не було як всі нараз нести. Але один одному помагали і так цю проблему розв'язали.

Автобусом ми поїхали до одного містечка біля Нью-Йорку — нам сказали, що там буде автобус, який відвезе нас просто на лєтовище.

За дві години ми приїхали до того містечка. Зновч носимось з нашими валізами. Шукаємо автобуса. Немає!

Звертаємось до поліціанта.

— Чи є тут автобус, що їде на лєтовище?

А він відповідає:

— Ні, цього вечора жоден не їде на лєтовище.

Ну, думаємо собі, заїхали в чуже місто, не знаємо де ми, носимось з цими речами та ще до того втомлені і хочеться спати. От тобі й на!!! Доведеться спати на станції, силячи на валізах... Аж тут блиснула добра думка: покличемо таксівку! (От, які ми догадливі!).

Вийшли на вулицю, чекаємо на таксівку. За парч хвилин піл'їжджають дві. Спершу, як роції глянули на нас та на наш багаж, то виглядало, що вони не збчраються нас пілібрати, але, мабуть, десь собі подумали: "Виглядають на добрих дітей, візьмемо їх, навіть з усім тим багажем".

Нам пощастило, що водії обох таксівок були приятелями і на лєтовище їхали один за одним. Та заким виїхати, ми мусіли всі наші речі спакувати до багажників. Але їх було так багато, що всі не вмістилися. Ми посідали по четверо в кожную таксівку, а решту речей тримали на колінах.

Подорож на лєтовище була жахлива. Я сиділа на задньому сидженні і молилася, щоб ми доїхали цілі. Там жодне авто не їхало за правилами — всі летять

VII-Й ТАБІР ВИХОВНИКІВ ЮНОГО ОДУМ-У
Оселя ОДУМ-у "Київ" 1973 р. Аскорд, Н.Й., США

**Вирушаємо
в мандрівку**

Рій "Волошки"
Зліва направо: Ірина Баяліцалієз,
Галина Скиба, Євгенія Садова,
Оля Луппо, Інна Бірко, Галина
Коваленко, Маруся Замковець.

**Учасники
табору після
"посвячення
новобранців"**

одне на одного, коли люди пере-
ходять дорогу, то авто не спиня-
ється, а їде просто на них. Я ду-
мала, що ми ніколи не доїдемо,
але за 20 хвилин приїхали таки.

Ми мали відлітати до Нью-Йор-
ку о 7.30, але через затримку в
таборі спізнились. Проте не жу-
рилися тим: думали, що купимо
квитки та відлетимо о 9.00. Але
так нам не вийшло. Підходимо
купувати квитки, а нам кажуть:
— Цього вечора немає більше лі-
таків до Детройту.

Що ж його робити? Не було у
нас досить грошей, щоб запла-
тити за квитки та ще й найняти
кімнату в готелі.

Довелося переспати ніч у по-
чекальні. Деякі з нас були такі
втомлені, що полягали там на ка-
напах та й заснули. Спали вони
так міцно, що навіть не чули му-
зики, що греміла на ціле лето-
вище. Ті, що не спали, грали з
карти та гляділи наші речі. На
жарт вони позв'язували черевики
тим, що спали. Але нам було не
до сміху — пробуємо встати, а
гуг не можна роз'єднати. Ну,
й що зробити? — Треба терпіти
такі витівки: розв'язувати шнур-
ки.

На ранок ми всі повставали і
готувалися відлітати, але спочат-
ку телефонували до батьків, щоб
сказати, де та о котрій годині
нас зустріли. Щоб не було так,
що прилетимо, а нас ніхто не
чекає.

Рушаємо до літака, аж нас спи-
няють і кажуть, що треба переві-
рити наші валізи. У них була
спеціальна машина, що показу-
вала наявність металу у валізі.
Одна з наших одумівок мала в
наплечнику сокиру з табору.
Спершу, нас не хотіли пропу-
стити з сокирою, а потім таки
дозволили сідати з нею до літака.
Повсідалися ми, мали вже відлі-
тати, аж повідомлення, щось там
не гаразд з літаком. Затримали
відліт приблизно на 20 хвилин.
Нарешті відлетіли. Дехто з нас
був перший раз на літаку. По-
чало нудити. Прибігла стюарде-
са, дала торбинку і врятувала си-
туацію.

За яких 35 хвилин ми були в
Детройті. Зустрічають нас батьки
з розкритими обіймами й сльоза-

ми радості в очах. Отут ми по-
прощалися і поїхали додому з
батьками.

А летіли: Юліян Китастиї, Ан-
дрій Сисак, Ірина Смик, Катя
Петруша, Іна Бірко, Ангеліна
Шашло, Наталя Марущак та Же-
ня Садова.

Наталя МАРУЩАК

НАШІ ВРАЖІННЯ

На запрошення ЦК ОДУМ-у
США і Канади ми, двоє одумів-
ців з Нового Ульму, Зах. Німеч-
чина, влітку ц.р. побували на VII
таборі вишколу виховників Юно-
го ОДУМ-у при одумівській осе-
лі "Київ", США.

Це перебування залишиться в
нашій пам'яті на довгі роки, бо
ми на власні очі побачили напо-
легливу працю і тверду волю
керівників ОДУМ-у зберегти на-
ціонально й духово українську
молодь в діаспорі і спрямувати
діяльність цієї молодечої органі-
зації на користь українській
нації.

Коли ми прибули до Нью-Йор-
ку, на аеродромі нас зустріли
друзі Олександр Непрель та Ан-
дрій Піддубний, які перед тим
побували в Європі й відвідали
нас в Німеччині.

Переночувавши у родини Не-
прель, ми поїхали на оселю "Ки-
їв". Нас супроводили одумівці
О. Непрель, А. Піддубний і Тanya
Вовк з Міннеаполісу, з якою ми
познайомилися у Нью-Йорку.

У таборі нас тепло й сердечно
вітали. Познайомилися ми з ба-
гатьма одумівцями США і Кана-
ди, з якими дуже скоро зав'язали
молодечу дружбу.

Організація табору та суворий
порядок і дисципліна, що є за-
порукою правильного виховання
молоді, захопили нас. Так само
наші спільні прогулянки і манд-
рівки з ночівлею під голим не-
бом добре підготували молодечу
команда.

Наші таборяни були запрошені
на спортивні змагання на оселі
СУМА. У змаганнях дівочих від-
биванкових дружин ОДУМ-у і
СУМА два рази перемогла оду-
мівська дружина. Зате хлоп'яча

дружина копаного м'яча — про-
грала. На закінчення спортивних
змагань одумівці грали ще у від-
биванку проти дружини СУМА.
Гра закінчилася 2:1 на користь
одумівців.

Задоволені і веселі зі співом
українських пісень верталися ми
до табору.

На закінчення табору відбулася
дуже гарна прощальна ватра.
Молодь, яка не склала одумів-
ської присяги раніш, присягала
на одумівському прапорі тепер.
Присягли і ми, одумівці з Ні-
меччини.

Після офіційної частини, поча-
лася художня — всі учасники та-
бору грали веселі скетчі та спі-
вали українські народні пісні.

В останніх днях таборування
одумівці-таборяни складали ісли-
ти з українознавства та історії й
ідеології ОДУМ-у й отримали
посвідки з оцінками їхніх успі-
хів.

Добра організація і переве-
дження праці з молоддю — це за-
слуга таборової команди: д-р Ю.
Криволап — комендант, В. Вой-
тихів — заступник коменданта,
П. Ткачук — старший бунчуж-
ний і Тanya Вовк — писар.

Щиро дякуємо команді табору
за її велику працю у вихованні
молоді, лекторам за цікаві викла-
ди наук, так потрібних україн-
ській молоді, жінкам-українкам,
які готували багаті і смачні стра-
ви, а також всім жертводавцям,
що сприяли нашій полорожі до
США і всім нашим друзям, які
підключалися нами в таборі.

**Петро Петш
і Андрій Лящук**

Новий Ульм, Зах. Німеччина

ДОРОГИЙ ЧИТАЧУ!

**Майбутнє "Молодої України"
залежить також і від Тебе!
Приєднуй нових передплатників
"МОЛОДОЇ УКРАЇНИ"!**

**У хаті кожного одумівця пови-
нен бути журнал
"МОЛОДА УКРАЇНА"**

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

Шановна редакціє!

З приємністю повідомляю вас, що наша громада при Укр. Православній Церкві Св. Тройці міста Гошен, Індіана, за допомогою старших виховників Юрія Смика, філії ОДУМ-у в Детройті, та Тані Вовк, філії ОДУМ-у в Міннеаполіс — Сейнт Пол, 30-го вересня ц.р. zorganizували філію Товариства Одумівських Приятелів — ТОП. Метою ТОП є заснування філії ОДУМ-у в цій місцевості, щоб виховувати наших дітей і молодь та зберігати наші світлі традиції, рідну мову, культуру та мистецтво.

До цього часу, наша громада ще не мала жодної молодечої організації.

Про заснування філії ОДУМ-у в нашій місцевості ми думали давно. Цю думку подала п-ні Віра Швець, коли ще мешкала в Чикаго і мала зв'язок з ОДУМ-ом. Переїхавши в нашу місцевість, вона старалася, щоб наші діти належали до ОДУМ-у. За її ініціативою філія ОДУМ-у з Чикаго брала кілька літ наших дітей на одумівську оселю в Міннесоті.

Ми щиро дякуємо управі філії ОДУМ-у Чикаго, що відчинила свої двері нашим дітям, які так щиро полюбили ці одумівські таборування. І тепер вони заявили, що хочуть мати свою філію ОДУМ-у. Це бажання зміцніло після зустрічі одумівців у Чикаго, де ми побачили одумівську молодь, яка так чудово показала наші традиції і мистецтво.

Одночасно щиро дякуємо управі філії ОДУМ-у Міннеаполіс — Сейнт Пол, за їхню братерську опіку над нашими дітьми, які там таборували, і що прислали до нас таку здібну старшу виховницю Таню Вовк, яка так добре ознайомена з діяльністю ОДУМ-у. Велика подяка також стаюшій провідниці п-ні Лисій з філії ОДУМ-у Міннеаполіс - Сейнт Пол за її невтомну працю з нашими дітьми, які перебували на одумівському таборі в Міннесоті.

Ще дякуємо управі філії ОДУМ-у Детройт, що надіслала до нас такого уважного старшого

виховника Юрія Смика, який поміг нам zorganizувати філію ОДУМ-у.

Знаємо, що початки будуть не легкими, бо не маємо старших виховників ОДУМ-у. Бракує нам також керівника музичного гуртка — такого нема в нашій околиці. Просимо і надіємося, що сусідні філії ОДУМ-у нам допоможуть в цьому.

Ми дякуємо нашій церковній Управі Св. Тойці за відпущення церковної залі, де наші одумівці мають змогу робити сходини.

Ми, батьки і діти, вирішили назвати цю філію двох містечок: Гошен - Елкгарт, бо наша громада живе переважно в них. Центром ми вважаємо м. Гошен, де є церква і домівка, а дітей є однаково з обох містечок. Перше, що ми тепер робимо, відбудуємо сходини Юного ОДУМ-у, далі хочемо придбати одумівські уніформи для всіх дітей, зробити одумівський прапор і дець за місяць-два посвятити його.

В перший день зібрання до юного ОДУМ-у вписалося 23-є дітей віком 7-16 років. Старших дітей понад 18 років ми маємо мало — вже розбрелися між чужими і лише кілька бажають брати участь в ОДУМ-і.

Одноразово вибрали управу ТОП, де мені припала доля бути головою цієї філії.

Вже записалося 14 членів ТОП. Склад нашої управи такий: голова філії — Олександр Багнівський, культурний референт — Віра Швець, секретар — Наля Горбань, помічниця — Люба Лубинін, скарбник — Анатолій Луценко.

Голова філії ТОП
Гошен-Елкгарт

Олександр Багнівський

Вельмишановний
Пане Багнівський!

Сердечно вітаємо Вас і всіх, хто спричинився до заснування філій ТОП і Юного ОДУМ-у.

Бажаємо Вам усіх здоров'я і наснаги у дальшій праці на користь нашого народу.

РОДИННА ХРОНІКА

НА НОВОСІЛЛІ

В суботу 15 вересня ц.р., до новозбудованого дому п-ва І. та Н. Данильченків в Торонто, Онт., несподівано з'явилася численна група їхніх приятелів і кумів з Торонто, Лондону, тощо, навантажена всім потрібним, зокладно з дарунками, щоб належно привітати українську родину з новосіллям.

Власний дім — "домашнє вогнище" — це святиня родини, від якої залежить наша доля. Тому новосілля — це світла подія в нашому житті. Цю несподіванку підготували п-ва: І. та К. Корнієнко, В. і Г. Чумак, та О. і Л. Кириченко. Після молитви п. І. Корнієнко в імені всіх присутніх, сердечно привітав господарів нового дому — п-во І. та Н. Данильченків та їхніх синів Гриця і Віктора — на новому місці замешкання і побажав їм щасливого життя. Потім п. М. Співак з Лондону, Онт., друг господаря по діяльності в Юн. ОДУМ-і, також привітав цю гарну родину. Пан І. Данильченко — є загальнознаний зі своєї суспільно-громадської діяльності як член Укр. Православної Церкви й виховник молоді. Знають його як ініціатора побутових подій, зокладно з відомими "Полтавськими Вечорами", і завжди він добре справляється з ними. А найбільше уваги й праці присвячує він виховній справі Юного ОДУМ-у як Голова Головної Управи ТОП-а на Канаду. Його відданість цій праці є подивугідна.

Дальший розвій вечора, як звичайно, відбувався в дружній атмосфері зустрічі земляків, друзів скитальщини, місцевих приятелів тощо, зі спогадами з пережитого минулого, думками про сучасне та плянами на майбутнє. Щоб завершити вечір добрим ділом, на заклик п. М. Співака — пані О. Співак і Г. Чумак перевели збірку на пресфонд органу ОДУМ-у "Молода Україна", яка принесла \$61.00. Жертводавцям,

Ред.

(Закінчення на стор. 19)

Талановиті сестри

Олю та Галю Кривенко добре знають українці та австралійці Мельборну. Ці талановиті сестри вже не раз з успіхом виступали на українській сцені як акомпаньйори чи учасники концертів.

Обидві вони народилися в Австралії. Старша, Оля Кривенко, має 20 років. Свою музичну науку почала у 8 років в учителів музики Моніки О'Сулліван, а пізніше в Якова Співаковського. З одинадцяти років Оля почала вже брати участь у конкурсах в різних районах Мельборну, де дістала кілька медалей та грошові нагороди.

Маючи 14 років, Оля виграла в Мордіяллоку "Sun News Pictorial Scholarship" (стипендію). Тоді вона була першою серед учасників 12-ти, 14-ти і (в дуєті) 16-ти років. Крім сольових виступів, Оля акомпаньйувала під час іспитів учням різних шкіл в Мельборнській консерваторії. Протягом останніх 7-х років як член Музичної Асоціації Вікторії, вона грає на їхніх концертах в різних районах Мельборну та в "Мельборнській Асемблі Голл".

Крім успіхів у грі на піаніно, Оля в 11 років почала вчитися в Іссі Співаковського гри на скрипці, а через 7 років перейшла вчитися до концертмайстра Мельборнської симфонічної оркестри — Леонарда Домметта. Такі ж успіхи мала молода скрипачка і в цій ділянці: протягом п'ятих років грала першу скрипку в Молодечій симфонічній оркестрі, яка давала концерти в низці міст Вікторії, як Балларат, Мільдура тощо.

У 1970 році Оля з відзначенням склала іспити з теорії і практики гри на скрипці. Минулого року, діставши відповідні рекомендації і документи, Оля Кривенко виїхала до Німеччини, де з успіхом продовжує свою музичну освіту в Франкфурті на Майні.

Галі Кривенко тепер 14 років. Почала вчитися на піаніно з 4-ох років у тієї ж учительки музики Моніки О'Сулліван. Уже в 4 з половиною роки почала брати участь в конкурсах. У 5 років Галя виграла дві золоті медалі та одну срібну в секції 8-річних, а в 6 років брала участь в конкурсі в секції 14-річних, діставши відзначення. З 6-ох років Галя належить до членів Асоціації Музик Вікторії і бере участь в їхніх концертах. Позаминулого року Галя виграла "Герберт Дайвіс Сколяршип" вартістю у 80 доларів. У 1970 році, після смерті Я. Співаковського, Галя перейшла вчитися до Макса Кука, головного лектора і вчителя консерваторії. А потім повернувшись до своєї першої вчительки Моніки О'Сулліван, де навчається й тепер. Минулого року Галя брала участь в "АБС Концерт Фестивалі", де була наймолодшим кандидатом. Того ж року Галя брала участь в Данденонзькому Фестивалі, в секції 12-річних, де брало участь 95 дітей, і виграла також "Sun News Pictorial Scholarship" (стипендію), а також була першою в секції 14-річних. За найкращі успіхи в 6-х секціях піаніно дістала спеціальну нагороду від "Данденонг Ротарі Клубу", а також була запрошена грати на фінальному концерті.

Оля і Галя Кривенко

Варто згадати, що наші талановиті сестри також акомпаньйували під час концерту співака баритона М. Мінського. Тож бажаємо нашим молодим талантам дальших успіхів, як у музиці, так і в опануванні української мови.

Д. НИТЧЕНКО

ВИЙШЛА НОВА НАУКОВА ПРАЦЯ ВАСИЛЯ ЧАПЛЕНКА

У виданні Українського технічно-господарського інституту в Мюнхені вийшла нова наукова праця

Василя Чапленка

"Підстави адигейської теорії"

Це вже третя книжка цього нашого мовознавця з царини етимологічних дослідів, але вона відрізняється від двох попередніх — "Адигейські мови — ключ до таємниць нашого субстрату" і "Нові знадобки до етногенези слов'ян та інших народів" тим, що в ній автор зформулював методологію своєї адигейської теорії і визначив світовий мовний засяг дослідів. Але в центрі його уваги українська мова, і він спробував зовсім по-новому з'ясувати такі звукові явища в історії української мови, як явище глухих голосних, як т. зв. "ять", чергування "о" — "і", "е" — "і", повноголосся (й неповноголосся в західних та південних слов'янських мовах) тощо. З'ясував він також етимології багатьох українських, російських, білоруських, польських, ба й німецьких та англійських слів.

Як відкривець нових можливостей у цій царині В. Чапленко протиставить свої досліді дотеперішнім непереконливим етимологізаціям у світовій науці.

Ціна книжки — 3.00 дол. Замовляти:

Mrs. Anna Krawczuk
1010 Kilsyth Rd.
Elizabeth, N.J. 07208, USA

ЗАБАВА НА КОРАБЛІ

Літо цього року було дуже гаряче і управа філії ОДУМ-у Торонто запланувала для своїх членів цікаву розвагу. Вона вирентувала корабель, щоб проїхатися по озеру Онтаріо, подихати прохолодним його повітрям, полюбуватися вечірніми вогнями Торонто і трохи розважитися музикою та танцями.

Вечером у понеділок 27 серпня до причалу корабля зібралися понад 200 молодих хлопців і дівчат. Серед них було багато учасників українського студентського конгресу, що саме в той час відбувався в Торонто.

Коли сходили на корабель, українська оркестра грала знайомі мелодії і тим піднесла настрій молоді. Через запізнення (як звичайно) декого відплиття корабля затримували два рази.

Деякий час мандрівники спостерігали відплиття і рух корабля серед широкого простору, а потім дехто помалу став пересуватися до бару. Отже, одні "підкріплювалися" і витанцювали, інші дивилися на берег з величезними сяючими хмарочосами, що помалу віддалялись і меншали. Корабель обплив островами, мінаючи цілі фльотилії малих човнів.

Музика до танців чергувалась зі співами завзятих співаків. Час скоро пролітав і корабель наближався до залитого морем вогнів Торонто.

Обличчя учасників сяяли задоволенням. Нехотя поверталася молодь до гамірного, задушливого міста, охоплена враженням цього вечора.

Біля причалу залишився самотній корабель, байдужий до всього.

М. М.

(Закінчення зі стор. 17)

ініціаторам і приявним на цьому вечорі — щира подяка п-ву І. та Н. Данильченкам і їхнім синам бажаємо щастя-здоров'я й щасливого українського родинного життя у новому домі, пам'ятаючи, що: "В своїй хаті — своя правда..."!

Приявний

СПРАВДІ ТРЕБА БІЛЬШЕ
УВАГИ

Зробити комусь кривду дуже легко, але покривджені багатьох тяжче виправдатися чи виправити заподіяне зло, тим більше, коли ту кривду заподіяла преса — та ще й нібито прихильна чи прихильний редактор.

На сторінках "Укр. Життя" 16-го вересня ц.р. редакція цього часопису, замість помістити опоніжаний допис й доповідь з відбуктої 2-3 вересня ц.р. Зустрічі ОДУМ-у США і Канади в Чикаго, поспішила висловити свої критичні думки про подію в замітці "Більше уваги". Редактор "У. Ж." не був на Зустрічі ОДУМ-у, і очевидно був не цілком вірно поінформований. Редакція, вміщуючи цю замітку із закидами у бік молодечої організації, допустилася помилки і скривдила українську громаду. Критикувати недотягнення, якщо такі були, можна і треба, але не глузувати з молодих організаторів зустрічі. Воно може лише привести до спантеличення та можливого ущерблення їхньої діяльності на українському громадському полі.

Редакція пише: "Філія ОДУМ-у Чикаго задумала відзначити 800-ті роковини міста Полтави окремим бенкетом." Отже, зустрічі ОДУМ-у не "задумують" якісь філії ОДУМ-у, їх заплановує Центральний Комітет ОДУМ-у. Кожна зустріч завжди присвячена якимсь роковинам чи подіям в історії українського народу. Про це одумівці впродовж року пишуть і подають комунікати до преси. Закид "регіоналізму" тому, що зустріч ОДУМ-у була присвячена 800-тим роковинам міста Полтави, є абсолютно безпідставний.

Справді, то ж так легко закинути молодечій організації (чи організаторам зустрічі ОДУМ-у) партійність і залежність. Сам факт, що д-р Степаненко (один із основоположників ОДУМ-у) був запрошений до почесного комітету зустрічі ОДУМ-у, доводить, що ОДУМ якраз є незалежним від партій чи партійних фракцій. І якби так було, як пише редакція "У. Ж.", що "філія Чикаго задумала", то д-ра Степаненка

напевно не було б на зустрічі в Чикаго. Це також доказ, що організатори зустрічі, старші одумівці, може й наївно, як дехто каже, але відсунули свої власні політичні переконання і запросили всіх відомих визначних полтавців до почесного комітету Зустрічі ОДУМ-у.

Автор замітки дивується, "що не запрошено до почесного стола і промови лідерів бандерівців, мельниківців, гетьманців, двійкарів і УНДО". Повірте, що якби між ними були визначні полтавці у релігійному, культурному, науковому та політичному житті, — то ідеалісти Об'єднання Демократичної Української Молоді зробили б це.

Щодо справи УНР пригадуємо редакції "У. Ж.", що ОДУМ є єдиною молодечею організацією, яка створилася на засадах УНР. Похмурі й соняшні дні бувають на кожному відтинку життя, і теперішня криза в Державному Центрі не є першою і, напевно, не буде останньою. ОДУМ присягав УНР не лише тоді, коли все гаразд в ній, але і не зрікався її кожного разу, як тільки поставали труднощі.

Президент Українського Уряду в екзилі М. Лівіцький доручив віце-президентові привітати Зустріч ОДУМ-у. Правда, д-р М. Степаненко надужив гостинністю ОДУМ-у і перейшов межі дорученого слова — привіту і теми Полтави, про що редакція "У. Ж." згадує, але він не був головним промовцем. Головну промову виголосив голова ділового комітету зустрічі. І д-р Степаненко зовсім не був найбільшим "вирізненням" на зустрічі як це закидає редакція "У. Ж.". На зустрічі ОДУМ-у США і Канади були також міжфілійні спортові змагання, прекрасний концерт молоді, архиєрейська служба Бога в катедрі св. Володимира та відправлення молебнів в наміренні українського народу по всіх українських церквах Чикаго й околиці. І на закінчення, як усі гості твердили, одна з найкращих забав цього року в Чикаго була на зустрічі ОДУМ-у.

Справді, треба більше уваги, справедливості й об'єктивності

(Закінчення на стор. 20)

РОЗМАЇТОСТІ

Скульптури з сірників

У Лімі (Перу), відбулась виставка скульптора Леонардо Малеа. Для огляду експонатів кожен з відвідувачів мав побільшувальне скло. Справа в тому, що всі

скульптури Л. Малеа зробив із звичайних сірників.

Найстаріша жителька планети

У Респлендорі (Бразилія) живе найстаріша жінка на планеті — донья Клеменсія Гонсальвес, якій понад 160 років. У неї немає ніякої рідні, однак про неї піклується все село.

Здоров'я і фах

Найважливішим фактором для збереження здоров'я людини є любов до своєї професії. До цього висновку дійшли американські соціологи та медики. Невдало вибраний фах, незадоволення своєю роботою можуть викликати хвороби серця та психічну неврівноваженість.

Віслук проти автомобілів

Один ветеринарний лікар в Токіо вирішив досить своєрідно

боротися з отруєнням повітря. Він відмовився від авто і їздить на роботу на віслюку... Такий спосіб пересування має ще ту перевагу, — каже лікар, — що вулицями Токіо я їду швидше ніж авто.

Податок на довге волосся

Щоб поповнити міську касу, місцева влада міста Малайбалай на острові Мінданао (Філіппіни), запровадила податок на довге волосся у чоловіків. За право носити довге волосся місцеві гіппі мають сплатувати п'ять пезо на рік.

Календар на два роки

Товариство споживачів у Единбургу (Шотландія) радить своїм членам зберегти календарі на 1973 рік, бо їх можна буде використати і в 1979. Дні тижня і числа місяців цілком збігаються.

(Закінчення зі стор. 19)

в репортажах та коментарях нашої преси. У теперішній час великої асиміляції, розчарування молоді українським організованим життям та українською політикою на еміграції — треба якнайбільше уваги приділити заохоченню молоді до громадської праці, а не кидати колоди їй під ноги.

Ол. ПОШИВАНІК

голова ділового комітету зустрічі ОДУМ-у

ПРО СМІХ

● Одного разу хтось із близьких сподвижників святого пророка запитав його:

— О, посланче божий, ти так багато жартуєш з нами, чи гідне це твого сану?

Святий пророк відповів:

— Господь, хай буде прославлений і возвеличений, не карає за жарти правдиві. А хто користується жартами надмірно і переходить межу розумного, той зневажає честь і гідність свої та принижує і ображає брата свого. Розумний же і справедливий жарт не тільки дозволений, але навіть необхідний, бо радує він серце і веселить душу друзів та зміцнює їхню приязнь і любов.

Алі Сафі

● Усміхнися зі своїх прикрощів — гіркота їхня щезне. Усміхнися до свого супротивника — щезне його злість. Усміхнися і зі своєї злости — не буде і її.

● Гумор — це бачення, сприймання і відтворення явищ оточуючої дійсності в життєрадісно-комічному тоні, художні твори з настановою на зображення смішного. Об'єкт гумору не заперечується повністю, висміюються тільки деякі його риси, здебільшого в доброзичливій жартівливій формі, на відміну від сатири, в якій переважає гнівний викривлений сміх.

Справедливо сказано, що гумор — невідлучна прикмета кожного правдивого таланту.

Іван Франко

ГУМОР

● Андре Марі Ампер — відомий учений — відзначався неуважністю. Одного разу він обідав у свого друга. Обід був несмачний, і вчений вигукнув:

— Це неподобство! Завтра я цю кухарку викину за двері!

● В юності великий італійський художник Рафаель жив у готелі. Рахунок вийшов дуже великий, а грошей у Рафаеля не було. Хазяїн готелю сердився, вимагав сплатити рахунок. Тоді Рафаель сказав, що він незабаром виїде. Днів за два-три він сказав хазяїнові, що виїздить.

— А гроші? — спитав хазяїн.

— Ось тут, — відповів Рафаель, показуючи на купку золотих і срібних монет, що лежали посеред столу. Потім, підхопивши свій багаж, він вийшов з готелю. Хазяїн хотів згребти монети в кишеню, але його долоня сковзнула по столу, а гроші залишились лежати на місці. Вони були намальовані. Якийсь любитель, побачивши цей стіл, купив його у господаря за суму, яка з лишком перекрыла заборгованість Рафаеля.

● Фізик Олександр Вольта був великий любитель гри слів. Коли Вольтер одного разу сказав йому чимало приємного про його відкриття у фізиці, Вольта відповів:

— Справді, мабуть, я чогось вартий, хоча б уже тому, що я Вольта, — пів-Вольтера.

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

- 1.11.1918. Листопадовий зрив. Українське військо зайняло Львів.
- 1.11.1944. Помер у Львові митрополит Андрій Шептицький.
- 4.11.1921. Другий Зимовий Похід під проводом Ю. Тютюнника.
- 6.11.1912. Помер Микола Лисенко, великий укр. композитор, основоположник укр. класичної музики. Він написав 8 опер, багато різного жанру творів на слова Т. Шевченка, І. Франка, Л. Українки, О. Олеса та ін. для струнних інструментів і фортепіано. Лисенко пропагував укр. народню музику, його теоретичні твори про музику заклали основи укр. муз. фолклористики.
- 6.11.1811. Народився Маркіян Шашкевич — видатний укр. поет. Один із засновників гуртка "Руська трійця", видавець альманаха "Русалка Дністровна" в живій народній мові. Автор ліричних поезій, байок, перекладів зі слов'янських літератур.
- 9.11.1872. Народився Богдан Лепкий — відомий укр. письменник, автор оповідань, повістей, поезій.
- 10.11.1838. Помер І. Котляревський — видатний укр. письменник, перший класик нової укр. літератури. Автор першого твору укр. нової літератури, написаного народньою мовою — "Енеїда". В "Енеїді" широко показав життя та побут укр. суспільства 2-ої половини 18 ст. Він написав п'єсу "Наталка Полтавка", до якої композитор М. Лисенко написав музику, та водевіль "Москаль-чарівник" — твори, що дали початок новій укр. літературі.
- 10.11.1708. Москалі здобули і зруйнували Батурин, тодішню столицю України. 31 жовтня за наказом Петра І московське військо під проводом Меншикова прибуло до Батурина. Козаки на чолі з полковником Чечілем відмовилися впустити його в місто: "Усі помремо, а в столицю не пустимо!" І завзято відбивали напади москалів. Першого листопада уночі зрадник Іван Ніс провів частину москалів через потайний хід у Батуринський замок. Через цю зраду Меншиков узяв столицю, спалив її до пня, усіх жителів, старих, малих, жінок і немовлят, перебито до одного, козацьку старшину люто замордовано і трупи їх на плотах пущено униз по річці Сейму на пострах усім.
- 13.11.1923. Помер Іван Липа, громадський і політичний діяч, письменник, за фахом лікар. У 1919 р. міністер віровизнання УНР. Писав поезії, казки, спомини.
- 15.11.1878. Народився Грицько Чупринка, поет і завзятий борець за волю України. Романтик і великий віртуоз форми відзначався вибагливою будовою вірша. У 1921 р. його розстріляли большевики.
- 15.11.1945. Засновано в Авсбургу Українську Вільну Академію Наук.
- 16.11.1835. Народилася Ольга Кобилянська, видатна укр. письменниця. Автор багатьох повідей і повістей — "Людина", "Царівна", "Земля" та ін. Найкращі твори її екранізовано та інсценізовано.
- 19.11.1698. Помер гетьман України Петро Дорошенко. Розумний, невтомний, енергійний, великий патріот, свідомий самостійник він хотів поставити країну на ноги, забезпечити їй майбутнє. Але безголів'я, ворожнеча і боротьба за владу, які обхопили цілу країну, не дали йому це зробити. Помер у Вятці на Московщині.
- 21.11.1921. Большевики розстріляли під Базарем 359 укр. вояків, які не погодилися перейти на бік ворога.
- 23.11.1873. Помер Михайло Максимович, видатний укр. вчений — природознавець, філософ, історик, фолклорист. Ректор Київського університету. Діяльність М. високо цинив Тарас Шевченко.
- 24.11.1934. Помер Михайло Грушевський, видатний укр. учений, історик, академік, державний діяч, президент ЦР 1917-1918 рр., голова НТШ 1897-1913 рр. У своїх працях "Історія України-Руси" в 10 т.т., 1898-1936 р. та "Історія української літератури" проф. Г. подавав історичні події в національному світлі, заперечував спорідненість укр. і рос. народів та ін.
- 29.11.1778. Народився Григорій Квітка-Основ'яненко, перший видатний прозаїк нової укр. літератури, творець укр. повісті. У своїх творах він намагався правдиво висвітлити життя народу та свавілля начальства. Написав повість "Маруся", "Сердечна Оксана" та ряд оповідань.
- 29.11.1899. Народився Григорій Косинка — відомий укр. письменник. Тематика його творчості пов'язана з життям укр. села. Збірники оповідань "На золотих богів", "За ворітьми", "Мати" та інші.
- 29.11.1902. Помер Павло Грабовський — відомий поет-революціонер і публіцист. Царська влада переслідувала Г. Був заарештований, ув'язнений, а потім висланий до Сибіру, де він і помер. Боровся проти великодержавного шовінізму і гноблення народу. Багато своїх віршів присвятив Україні ("До України", "Народові українському та ін.). Писав для дітей і перекладав з інших мов.

● Скаржитися на неприємну річ — це подзювати зло; сміятися з неї — це нищити його.

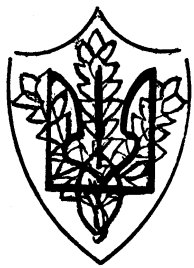
Конфуцій

● Історія вчить, що боротьба проти сатири завжди закінчувалася поразкою тих, хто цю боротьбу починав.

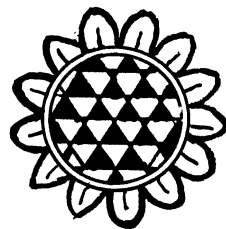
Азіс Несін

● Поганий той жарт, від якого кістки болять.

Мігель Сервантес де Сааведра

СТОРІНКА ЮНОГО ОДУМУ

СИЛА ЄДНАННЯ

Під стріхою похилої хатинки, де жив старий Нушрі, оселилися горобці. Цей затишний куточок подобався їм, і вони були дуже задоволені своїм житлом. Як тільки новий день розцвітав рожевою усмішкою на сході, вони пробуджувалися і веселим цвірінчанням вітали перші промені сонця. Цим вони будили старого Нушрі і, як годинник, нагадували йому, що час до праці йти. За це він інколи кидав їм жменьку рижу або пшениці. І як же швидко вони збирали вони смачні зернятка!

Цілими днями метушилися горобчики: шкали поживу, робили гніздечка, купалися в калюжах, обсипалися порошком, заглядали в всі куточки, довідувалися про всі новини і переповідали їх сусідам, часом чубилися, але скоро мирилися. Були це веселі і незлосливі пташки, які жили у згоді з усіма мешканцями джунглів.

Останній час турбот у них добавилося — майже у кожному гніздечку вилупилися горобенята. Голенькі й безпорадні вони роззявляли жовті дзьобики і просили їсти.

Наказавши пташеняткам не вилазити з гнізда, Джик-Чик з горобчихою невтомно літали й приносили найкращі зернята, які могли знайти на рижових і пшеничних полях. А увечері втомлені, але задоволені, розповідали сусідам які то гарні та розумні їхні діти. А сусіди хвалилися своїми, і тільки темна ніч припиняла балаки щасливих пташок.

Та одного разу стряслося несподіване лихо у цьому веселому куточку: зникли горобенята балакучої горобчихи Чик-Чик. Ось тут, у гніздечку, залишили їх батьки, як вилітали за поживою, а зараз воно порожнє, нема і сліву їхніх дітей... Вже шукали в кущах, в траві, кликали найчужнішими словами. Нема, нема, як і не було! Ні відповіді, ні сліду...

Та на цьому не окошилося. Почали порожні інші гніздечка. Одне по одному зникали горобенята, і перелякані і стурбовані горобці не знали, де дівалися їхні діти.

Занепокоївся і Джик-Чик. Страшно було залишати самих горобенят і він домовився з своєю горобчихою по черзі літати на злобтки. Хтось один з двох мусів залишатися біля дітей, пильнувати їх. Так і зробили.

Одного разу, набравши поживи, Джик-Чик

повертався додому і раптом почув галас і несамопитий крик своєї горобчихи. Гнів і страх були в її голосі. Що сили помчав він до гнізда. Горобчиха, настобурчивши пір'ячко, стрибала по даху, пурхала понад стріхою.

— Ось вона! Ось вона, ця стара злодійка, що жере наших дітей! — репетувала горобчиха. — Я бачила, як вона проковтнула дітей Жи-Жи і підбирається тепер до моїх!

З розгону Джик-Чик мало не впав на велику гадюку-кобру, що звивалася на даху.

Джик-Чикове серце заколотилося, жаль і гнів розпирали груди. Чубок йому настобурчився і якась сила кинула ним догори.

— Що ж ми дивимось, брати, на цю вбивцю наших дітей? — гукнув він до горобців, що безладно метушилися навколо. — Нас більше і правда наша, биймо її, злодіяку!!! — і він стрілою кинувся на кобру і дзьобнув її.

За ним кинулись інші горобці. Блискавкою звивалася кобра, очі її дико блищали, шия надулася.

— Бий в очі! Попадай в очі! — кричав Джик-Чик і налітав на гадюку, намагаючись улучити в очі.

Що тут зчинилося, важко описати! Пилі джунглі прислухалися до тієї героїчної битви!

Пташки, як мурашки, насадили на кобру, дзьобали, били її безперестанку, а вона крутилася поміж ними.

— О, вже одного ока нема! — переможно вигукнув Джик-Чик, спльовуючи криваву рідину. — Цілься в друге, брате!...

Скоро й другого ока позбулася хижачка. Тепер вона не бачила своїх напасників і безладу кидалася на всі боки, аж нарешті звалилася з даху на землю. Там згряя відважних пташок добила її.

Саме тоді повернувся додому старий Нушрі. Він здивувався, як горобці розправилися з коброю, бо ніколи не чув про таке, а тепер побачив на власні очі. І відтоді ще більше полюбив метушливих і часом пустотливих пташок.

Не обійшлося і без втрат: два горобці загинули в бою з гадюкою.

А Джик-Чик довго ще жив з своєю горобчихою і вони вивели чимало горобенят. Всі поважали й любили його за те, що він своєю відвагою і розумом спонукав їх об'єднатися і тим врятуватися від загибелі.

Юні одумівці Чікаго здали першу пробу. Сидять зліва направо: 1. Тарас Коновал — ройовий "Лісовиків". 2. Юрій Завертайло — скарбник. 4. Маруся Луппо — скарбник роя "Білі айстри", 5. Лариса Яскевич — ройова "Білих Айстр".

КЕГЛІ

Кожної неділі наш рій "Червоні маки" робить щось цікаве. Одного разу ми поїхали грати у кеглі. Кеглі — це групова гра, яку можна грати в приміщенні на спеціально зроблених дерев'яній підлозі. Кидаючи кеглі (дерев'яні кулі) треба збити 5 дерев'яних фігур. за кожну збиту фігуру грач дістає п'ять, три або два пункти. Хто дістає найбільше пунктів, той виграв. Багато з нас грали вперше, і ми здивувалися, що так добре. Ця гра нам сподобалась і ми сподіваємося при першій нагоді знову випробувати наші здібності.

Ліля Корнієнко
Торонто

НАША ПРАЦЯ

Наш рій "Червоні маки" має сходи́ни щосуботи. Крім іншої роботи, ми вишиваємо. Є різні типи вишивок: хрестик, низинка, настилення та інші. Найбільше ми вишиваємо хрестиком. Нам допомагала Леся Решетняк. Деякі дівчата скінчили свої вишивки і вони були на одумівському базарі.

Ми не тільки вишивали, а також робили серветки, подушки та інші ручні роботи.

Таня Дрозд
Торонто

ВИСТУП "ВЕСНЯНКИ"

Одумівська танцювальна група "Веснянка" 14 липня ц.р. виступала на фермерському фестивалі у Братфорді, Онтаріо.

Був наш виступ вдалим — заля велика, понад 1000 осіб, прийняли нас дуже добре. Танцювали ми "Гопак" і "Вечерниці". Керувала танцями Марія Балдецька. Сподіваємося, що нас запросять і на другий рік.

Віктор Ліщина

ГУМОР

Один чоловік мав сина та й дав його до латинської школи в місто. Вернувся син влітку додому, а батько й питає:

— Ну що там, сину, чи вмієш по-латинському? (А сам накладає на фіру гній).

— Та чому ні! — каже син.

— А як називається по-латинськи гній?

— Гноятус! — каже син.

— А вила?

— Вилатус!

— А віз?

— Возатус!

— Ху! — каже старий. — Добре тебе вчили. Відтепер бери вилатус, набирай ним гноятус та кидай на возатус.

ЗАГАДКИ

1. Прийшла біла пані із сивеньким паном, поля всі закрила біленьким жупаном.
2. Стопився сніжок, розвився лужок, дня прибуває. Коли це буває?
3. Бачить не бачить, чути не чує, мовчки говорить, дуже мудрує.
4. Хоч на коні не гуляє та остроги має, хоч годинника не має — час заповідає.
5. Коли нема — усі чекають. Коли прийду — усі тікають.

Подали Василько і Тарас Корець
Рій "Гайдамаки", Торонто

Розв'язка криптограми у ч. 216

Загадки: 1. Знання. 2. Сіль. 3. Кавун. 4. Літак. 5. Антена. 6. Льон.

Вираз в оповіданні "Горпина": "Все село, як за стіну засунулось".

Розгадку цієї криптограми прислали юн-одумівці Віктор Ліщина і Володя Красиловець.

3 нових видань

Ганна Черинь. **Небесні вірші**. Поезії й поема "Добро і зло". Стор. 107. В-во Юліана Середяка. Буенос-Айрес, Аргентина. Обкладинку виконав Микола Кавка. Тираж 1000 прим. 1973.

Анатолій Юриняк. **Камікадзе падає сам**. Оповідання й фейлетони. Об'єднання Українських Письменників "Слово". Стор. 184. Тираж 500 прим. Лос Анджелос, Каліфорнія, США. 1973.

Іван Світ. **Українсько-японські взаємини 1903-1945**. Історичний огляд і спостереження. Українське Історичне Т-во. Серія: Мемуаристика ч. 3. Стор. 371. Нью Йорк, США. 1972.

Матеріали конгресу української вільної політичної думки. Збірник ч. 2. Стор. 98. Мюнхен, Німеччина, 1973.

Пластовий Шлях. Орган пластової думки. Виходить що три місяці. Видає Головна Пластова Булава. Редагує колегія. Торонто, Канада. Ч. 3 (38), 1973. Стор. 68.

Kultura, Szkice, opowiadania, sprawozdania. Wydawca: Instytut Literacki. Paryż, France. Nr. 7/310—8/311, 9/312, 10/313 1973.

Українське Козацтво, кварталник Українського Вільного Козацтва. Рік X. Редагує колегія. Чикаго, США. Ч. 4 (26), жовтень-грудень 1973. Стор. 68.

Гуцулія. Ілюстрований кварталник гуцульського т-ва "Чорногора" в Чикаго, США. Рік VII. Редагує колегія. Ч. 3-4 (27-28), літо-осінь 1973. Стор. 48.

Наше життя. Місячник. Видає Союз Українок Америки. Філадельфія, США. Р. XXX. Ч. 7, липень-серпень і ч. 8, вересень 1973. Стор. 32.

Нові Дні. Універсальний ілюстрований місячник. Торонто, Канада. Видає в-во "Нові Дні". Редагує колегія. Головний редактор Д. Кислиця. Рік XXIV. Ч. 285, жовтень 1973.

Нотатник. Український бюлетень. Видає Л. Лиман. Нью Йорк, США. Ч. 7 (130) 1973.

Мітла. Журнал гумору і сатири. Місячник. Видає Ю. Середяк. Буенос-Айрес, Аргентина. Ч. 8 (288), 1973.

Світло. Український католицький місячник. Видають ОО. Василіяни. Торонто, Канада. Р. XXXVI. Ч. 10 (610), жовтень 1973.

Українське Православне Слово. Орган Української Православної Церкви в США. Саутс Баунд Брук. Р. XXIV. Ч. 9, вересень 1973.

Євангельський Ранок. Український християнський кварталник. Детройт, США. Ч. 1084-1086, липень-вересень 1973.

Віра й Наука. Український релігійний журнал. Редагує колегія. Ч. 66, травень-червень 1973. Ст. 40.

Православний Українець. Журнал Української Автокефальної Церкви у вільному світі. Детройт, США. Р. XXI. Ч. 129, весна-літо 1973. Стор. 24.

Християнський Вісник. Орган Українського Євангельсько-баптистського Об'єднання Канади. Рік XXXI. Видавець М. Подворняк. Вінніпег, Канада. Ч. 7-8 і ч. 9-10. 1973.

ALEX ELECTRIC LTD,
ALEX SCHIDOWKA

Industrial — Commercial — Residential

London, Ontario

Tel: 439 - 6747

Слухайте радіопередачу ОДУМ-у

"МОЛОДА УКРАЇНА"

з радіовисильні

СНІН НА ХВИЛЯХ АМ 1540

в Торонто, силою 50 000 ват

КОЖНОЇ СУБОТИ

від 9.30 до 10 год. ранку

Керівництво:

Головна Виховна Рада ОДУМ-у
в Канаді.

Євангельська Правда. Видає М. Фесенко. Рік XXXIV. Торонто, Канада. Ч. 5, липень-серпень 1973.

Юнак. Журнал пластового юнацтва. Видає Головна Пластова Булава. Редагує колегія. Рік XI. США. Ч. 8-9 (120-121), серпень-вересень і ч. 10 (122), жовтень 1973.

Крилаті. Журнал українського юнацтва. Рік XI. Видає колегія. 24 стор. Брюссель, Бельгія. Ч. 9, вересень 1973.

Готуйсь. Журнал пластового юнацтва. Видає Головна Пластова Булава. Редагує колегія. США. Р. XI, ч. 8-9 (193-194), серпень-вересень, і ч. 10 (195) жовтень 1973.

N. - J. SPIVAK LTD.

R. R. 1,

LONDON, ONTARIO

(Pre-mix concrete)

ДОБІРНИЙ, ФАХОВО
ПРИГОТОВАНИЙ

О Б І Д

З ПОВНОЮ ОБСЛУГОЮ,
ДЛЯ ВЕСІЛЬ, БЕНКЕТІВ
та інших прийнять

JOE'S CATERING

WEDDINGS, SHOWERS,
BANQUETS

and OTHER RECEPTIONS

"THE BEST TREAT

and SERVICE"

Call 766-7471

J. WASIUK

Виправдалася

Дівчина дорікає знайомій молодиці:

— Я ж просила, щоб ви нікому не казали, що я засватана.

— Я й не казала, я тільки спитала куму, чи вона знає про це.

Наказ

Іде син до річки купатися, а мати й наказує:

— Гляди, сину, як утопишся, то й додому не приходи — буде тобі від батька.

Напував

— Напував ти коня?

— Напував!

— А чом же в його морда суха?

— А води не достав.

— Мамо, дайте мені горіхів.

— Добре, візьми собі повну жменю.

— Аж повну жменю? То ви.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "МОЛОДОЇ УКРАЇНИ" ЖЕРТВУВАЛИ:

3 новосілля п-ва І і Н. Данильченко в Торонто, Канада. Переслав о. М. Дебрин з Лондону	\$61.00
3 весілля Віктора і Надії Цвітков, Монтреаль, Канада	24.00
Валентина і Петро Родак, Торонто, Канада. Замість квітів на могилу сл. п. дорогої вчительки Антоніни Ярошевич	20.00
І замість квітів на могилу св. п. Марії Руденко	10.00
Канарейський Олександр, Монтреаль, Канада	5.00
Д-р Федоренко Євген, Морріс Плейн, Н. Дж., США	300
Денесюк Федір, Торонто, Канада	2.00
Гайовий Федір, Міннеаполіс, США	2 00
Шкребець Григорій, Чикаго, США	2.00

НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ ПРИЄДНАЛИ:

Ситник Тамара, Гамільтон, Канада	2
Багнівський Олександр, Елкгарт, США	1

Жертводавцям і прихильникам "М. У." щире спасибі!

Ред. й адмін. "М. У."

мамо, дайте самі, бо ваша жменя більша.

— А ви самі не художник?

— Почасти.

— Тобто як це "почасти"?

— Я упадаю за натурщицями.

Репортер (до дружини професора):

— Над чим працює професор останнім часом?

— Він завжди шукає свої окуляри.

Двоє довічно ув'язнених розмовляють:

— Ти одружений?

ROCHESTER FURNITURE CO. LTD.

WAREHOUSE STORE

Великий вибір хатніх меблів:

вітальень, спалень, їдалень,
холодильники, пральні
машини, електричні і
газові печі, телеві-
зори, радіо.

423 COLLEGE STREET

Toronto, Ontario

Tel.: 364-1434

Е. Д У М И Н

пропонує

ВЕЛИКИЙ ВИБІР

чоловічих, студентських
і хлоп'ячих костюмів

НА ОСІННІЙ СЕЗОН

як також різних фасонів
і кольорів

СОРОЧКИ.

550 QUEEN STREET WEST

Toronto, Ontario

Tel.: 364-4726

— Ти збожеволів?! Подружнє життя — це вічна каторга.

— Місяць тому він пішов ловити рибу і досі не повернувся.

— Мабуть кльонула дуже велика риба.

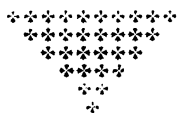
Оптиміст — це людина, яка одружується зі своєю секретаркою і сподівається й далі їй диктувати.

— Коли ви повернулися вчора зі своєї прогулянки на автомобілі?

— З останнім трамваєм.

Ціна 60 центів
в США і Канаді

If not delivered please return to:
MOLODA UKRAINA
Box 40, Postal Station "M"
TORONTO, ONT., CANADA
M6S 4T2

Concrete Forming London Ltd.

LONDON, ONTARIO

(Foundations and floors.)

УКРАЇНСЬКА ФІРМА ОПАЛОВОЇ ОЛИВИ **ALASKA Fuel Ltd.**

425 JANE STREET

Toronto 9, Ontario

24-годинна швидка і надійна
обслугодка!

Чистення і наладка фортецев
безплатно.

Телефонуйте вдень і вночі
на телефон: 766-3040

Обслугодка гарантована!

КРЕДИТОВИЙ СОЮЗ

- Платить до 7% за заощадження
- Малі і великі, особисті і моргеджові позички
- Життєва асекурація на ошадження до \$ 2.000 позички до \$10.000
- Особисті чеки; чеки для подорожуючих
- Оплата за газ, електрику, воду і телефон
- 22 роки на службі Рідного Народу.

**ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ!
ЩАДИТЬ І ПОЗИЧАЙТЕ В
SO-USE (TORONTO)**

CREDIT UNION LTD.

406 Bathurst St., Toronto 2B, Ont.

Branch Office:

3338 Lake Shore Blvd.,
Toronto 18, Ont.

УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИЧИЙ СОЮЗ

**БРАТСЬКА ЗАПОМОГОВО - ОБЕЗПЕЧЕНЕВА ОРГАНІЗАЦІЯ
В АМЕРИЦІ І КАНАДІ**

що нараховує понад 24 тисячі членів і понад \$8,500.000.00
членського майна.

Український Робітничий Союз має добірні найновішого типу поліси обезпечення на дожиття і на посмертне для старших і дітей членів. Помагає бідним, хворим і нездібним до праці членам. Помагає своєму українському народові морально і матеріально в його стремлінні визволитися з чужого поневолення і здобути самостійну, соборну, демократичну Україну. Помагає матеріально освітньо-культурним, видавничим, церковним та спортивним справам. Помагає матеріально незаможним, здібним в науці, українським студентам у вищих школах. Видає свій, демократичного напрямку часопис-тижневик "Народня Воля" українською і англійською мовами та англійський журнал для молоді "Форум". Для вигоди своїх членів і всіх українців провадить літню вакаційну оселю "Верховина" з мальовничим розкішним парком, модерно устаткованими кімнатами, купанням у власному природньому озері та купальному басейні, спортом і культурною розвагою в Кетсільських Горах в Глен Спей, Н. Й.

Головний осідок УРСоюзу:

440 WYOMING AVENUE, SCRANTON, PA., U. S. A.

Телефони: 342-0937 або 347-5649